

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
และบริษัทย่อย

งบการเงิน

ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการ

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13 เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทที่มีมติอนุมัติให้หยุดการประกอบกิจการและดำเนินการชำระบัญชีโดยสมัครใจ ทั้งนี้บริษัทได้จัดประเภทขาดทุนสุทธิของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company เป็นการดำเนินงานที่ยกเลิกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นที่เปลี่ยนไปในเรื่องนี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ
<p>การรับรู้รายได้ - เบี้ยประกันภัยรับ</p> <p>กลุ่มบริษัทมีการรับประกันภัยชีวิตให้กับลูกค้าเป็นจำนวนมากรายในหลากหลายประเภทและจำนวนของกรมธรรม์และช่องทางการจำหน่าย กลุ่มบริษัทรับรู้เบี้ยประกันภัยรับเป็นรายได้ตั้งแต่วันที่เริ่มคุ้มครองตามที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ ทั้งนี้กลุ่มบริษัทมีขั้นตอนการพิจารณาการรับประกันภัยซึ่งวันที่อนุมัติการรับประกันภัยอาจแตกต่างจากวันที่เริ่มคุ้มครอง</p> <p>ทั้งนี้เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ คือ การรับรู้รายได้ค่าเบี้ยประกันภัยรับตรงตามงวดบัญชี โดยถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน</p> <p>กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยนโยบายการบัญชี เรื่อง การรับรู้รายได้ และรายละเอียดรายได้จากการรับประกันภัยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.2 และข้อ 28 ตามลำดับ</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้าประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> • การทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้เบี้ยประกันภัยรับ • การทดสอบการออกแบบและการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้เบี้ยประกันภัยรับ • การทดสอบประสิทธิผลของการปฏิบัติตามการควบคุมภายในรวมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้เบี้ยประกันภัยรับ • การตรวจสอบเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบเอกสารประกอบการรับรู้รายได้เบี้ยประกันภัยรับ รวมถึงเบี้ยประกันภัยรับในช่วงใกล้วันสิ้นรอบและหลังวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน โดยพิจารณาข้อมูลวันที่กรมธรรม์มีผลบังคับใช้ในกรมธรรม์ที่ออกให้กับผู้ถือกรมธรรม์ว่ามีการรับรู้รายการในงวดบัญชีที่เหมาะสม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ
	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบเอกสารประกอบรายการที่ทำผ่านใบสำคัญทั่วไป (Journal Entries) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้เบี้ยประกันภัยรับ - การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับรายได้เบี้ยประกันภัยรับ
<p>ประมาณการหนี้สินสำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว</p> <p>ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวจำนวน 273,908 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.75 ของหนี้สินรวม ซึ่งเป็นยอดสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มทำประกันภัยถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับกรมธรรม์ประกันภัยที่มีผลบังคับอยู่ และคำนวณโดยอ้างอิงตามวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Level Premium Valuation: NPV) ซึ่งเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้ข้อสมมติคงที่ ไม่เปลี่ยนแปลงตลอดอายุกรมธรรม์ (Lock-in Assumption) โดยบวกเพิ่มด้วยสำรองร้อยละ 4 ของสำรองตามวิธีเบี้ยประกันภัยรับสุทธิคงที่ สำหรับความเสี่ยงจากการที่ข้อสมมติที่ใช้ในการคำนวณแตกต่างไปจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริง นอกจากนี้กลุ่มบริษัททดสอบความเพียงพอของหนี้สินมีทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน หากหนี้สินมีจำนวนไม่เพียงพอบริษัทจะรับรู้ส่วนต่างเป็นค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น</p> <p>วิธีการทดสอบความเพียงพอของหนี้สินคำนวณด้วยวิธีสำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวม (Gross Premium Valuation: GPV) โดยใช้ข้อสมมติที่เป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุด (Best-estimate Assumption) ของภาวะผูกพันตามสัญญาประกันภัย ณ ขณะนั้น ข้อสมมติสำคัญที่ใช้ในการคำนวณ ประกอบด้วย อัตราภาระ อัตราคิดลด อัตราการขาด อายุหรือ</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้าประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> • การทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว • การทดสอบการออกแบบและการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว • การทดสอบประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามการควบคุมภายในรวมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว และ • การตรวจสอบเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีซึ่งเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยได้ประเมินข้อมูลหลักและข้อสมมติที่สำคัญ แบบจำลองทางการเงินด้วยวิธีสำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวม (Gross Premium Valuation: GPV) ซึ่งฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทใช้ในการทดสอบความเพียงพอของหนี้สิน โดยการทดสอบข้อมูลที่ใช้ในการประมาณการสำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวกับแหล่งที่มาของข้อมูล ประเมินข้อสมมติแบบจำลองทางการเงินและเปรียบเทียบข้อสมมติที่ฝ่ายบริหารของบริษัทใช้กับแหล่งข้อมูลภาพรวมของธุรกิจประกันชีวิต ในส่วนของข้อสมมติทางด้านเศรษฐกิจมีการวิเคราะห์และ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ
<p>เวนคืนกรรมกรรม และอัตราค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและบริหารงาน เป็นต้น</p> <p>การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติอาจส่งผลกระทบต่อสารองประกันภัยสำหรับสัญญาระยะยาวอย่างมีสาระสำคัญ ทั้งนี้เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือการวัดมูลค่าของประมาณการสารองประกันภัยสำหรับสัญญาระยะยาวเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน</p> <p>กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยนโยบายการบัญชี เรื่อง สารองประกันภัยสำหรับสัญญาระยะยาว รายละเอียดสารองประกันภัยสำหรับสัญญาระยะยาวและข้อสมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในวัดมูลค่าสารองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.14.1 ข้อ 21.1 และข้อ 21.5.1 ตามลำดับ</p>	<p>เปรียบเทียบข้อสมมติดังกล่าวกับข้อมูลทางการเงินและเศรษฐกิจ ทดสอบแบบจำลองทางการเงิน ประเมินวิธีการที่ใช้ในการคำนวณสำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวว่าเป็นไปตามวิธีของคณิตศาสตร์ประกันภัยและประกาศของคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย วิเคราะห์และสอบทานรายการเคลื่อนไหวของยอดสำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบเอกสารประกอบรายการที่ทำผ่านใบสำคัญทั่วไป (Journal Entries) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว - การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี ซึ่งข้าพเจ้าได้รับข้อมูลอื่นในรายงานประจำปีฉบับเตรียมเผยแพร่ก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลอื่นดังกล่าว

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือการอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อมูลอื่นในรายงานประจำปีฉบับเตรียมเผยแพร่ โดยไม่พบว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ข้าพเจ้าต้องรายงาน

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ จากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัย
เยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวม
และงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตาม
วิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและ
เหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อ
ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด
เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้น
การแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบ
ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพ
ของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการ
ทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้น โดยผู้บริหาร
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและ
จากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือ
สถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัท
ในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้า
ต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้สังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องใน
งบการเงิน หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุป
ของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า
อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงาน
ต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวม
รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์
ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูล โดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลา
ของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่อง
ที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่อง que สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

ชวลา เทียนประเสริฐกิจ

กรุงเทพมหานคร

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2562

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4301

บริษัท ดีลอยท์ ทูช โธมัทสु ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย : พันบาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	9,825,592	3,975,792	9,745,784	3,877,092
เบี้ยประกันภัยค้างรับ	7	1,910,397	1,910,413	1,910,397	1,910,413
รายได้จากการลงทุนค้างรับ		2,690,939	2,457,620	2,690,939	2,457,620
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	8, 21	539,180	404,713	539,180	404,713
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	9	703,965	928,466	703,965	928,466
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	10	274,887	349,447	274,887	349,447
สินทรัพย์ลงทุน					
เงินลงทุนในหลักทรัพย์					
เงินลงทุนเพื่อค้า	11	33,497	87,957	33,497	87,957
เงินลงทุนเพื่อขาย	11	75,171,941	77,121,935	75,171,941	77,121,935
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	11, 35, 36	217,424,076	208,373,406	217,424,076	208,373,406
เงินลงทุนทั่วไป	11	30,302	29,588	30,302	29,588
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	12	-	-	98,437	151,117
เงินให้กู้ยืม	14	11,561,541	9,404,604	11,561,541	9,404,604
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	15	17,752	18,817	17,752	18,817
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	16	1,333,668	1,314,554	1,331,795	1,311,776
ค่าความนิยม	17	4,955	4,955	-	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	18	3,745	11,252	3,615	10,880
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม	19	2,154,027	1,511,620	2,154,027	1,511,620
สินทรัพย์อื่น	20	897,385	824,049	861,097	779,458
รวมสินทรัพย์		324,577,849	308,729,188	324,553,232	308,728,909

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย : พันบาท)

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
หนี้สิน					
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	21	283,237,767	265,978,194	283,237,675	265,978,189
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	22	585,436	1,003,195	585,436	1,003,195
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	10	644,294	765,613	644,294	765,613
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		7,537	-	7,537	-
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	23	178,637	228,827	177,112	227,097
หนี้สินอื่น	24	1,416,022	1,988,600	1,405,448	1,968,515
รวมหนี้สิน		286,069,693	269,964,429	286,057,502	269,942,609
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น					
ทุนจดทะเบียน					
หุ้นสามัญ 1,708,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		1,708,000	1,708,000	1,708,000	1,708,000
หุ้นที่ออกและชำระแล้ว	25				
หุ้นสามัญ 1,707,566,000 หุ้น					
มูลค่าหุ้นละ 1 บาท ชำระครบแล้ว		1,707,566	1,707,566	1,707,566	1,707,566
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	25	3,360,993	3,360,993	3,360,993	3,360,993
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว					
ทุนสำรองตามกฎหมาย	27	170,800	170,800	170,800	170,800
เงินสำรองทั่วไป		400,000	400,000	400,000	400,000
ยังไม่ได้จัดสรร		27,908,092	23,841,906	27,894,514	23,872,300
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น					
ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย					
- สุทธิจากภาษีเงินได้		4,961,857	9,274,641	4,961,857	9,274,641
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงิน					
ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ		(4,700)	(4,441)	-	-
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท		38,504,608	38,751,465	38,495,730	38,786,300
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		3,548	13,294	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		38,508,156	38,764,759	38,495,730	38,786,300
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		324,577,849	308,729,188	324,553,232	308,728,909

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย : พันบาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
การดำเนินงานต่อเนื่อง					
รายได้					
เบี้ยประกันภัยรับ	28, 34	40,891,995	44,039,156	40,892,094	44,039,210
หัก เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ	28, 34	(1,303,543)	(1,096,809)	(1,303,543)	(1,096,809)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ		39,588,452	42,942,347	39,588,551	42,942,401
หัก สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็น					
รายได้เพิ่มขึ้นจากปีก่อน	28	(34,237)	(27,578)	(34,237)	(27,578)
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการประกันภัยต่อ	47	39,554,215	42,914,769	39,554,314	42,914,823
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	28	374,928	268,146	374,928	268,146
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	34, 47	12,255,040	11,552,138	12,202,360	11,552,138
ผลกำไรจากเงินลงทุน	11	1,486,223	1,361,743	1,486,223	1,361,743
ผลกำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรม	32	61,976	101,404	61,976	101,404
รายได้อื่น	34, 47	137,944	131,645	120,029	116,213
รวมรายได้		53,870,326	56,329,845	53,799,830	56,314,467
ค่าใช้จ่าย					
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน	28, 47	17,313,055	23,182,754	17,313,055	23,182,754
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน	28, 34	25,562,448	23,504,750	25,562,448	23,504,750
หัก ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัย					
และค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการประกันภัยต่อ	28	(891,203)	(680,401)	(891,203)	(680,401)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	28, 34, 47	3,465,084	3,507,593	3,455,234	3,498,850
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	28, 47	857,176	982,527	857,157	982,443
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	29, 47	1,770,547	1,672,359	1,763,969	1,665,091
รวมค่าใช้จ่าย		48,077,107	52,169,582	48,060,660	52,153,487
กำไรก่อนภาษีเงินได้		5,793,219	4,160,263	5,739,170	4,160,980
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	19	(813,149)	(515,739)	(813,149)	(515,739)
กำไรสุทธิจากการดำเนินงานต่อเนื่อง		4,980,070	3,644,524	4,926,021	3,645,241
การดำเนินงานที่ยกเลิก					
ขาดทุนจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	13	(19,840)	(17,583)	-	-
กำไรสุทธิ		4,960,230	3,626,941	4,926,021	3,645,241
การแบ่งปันกำไรสุทธิสำหรับปี					
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท					
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง		4,980,056	3,644,531	4,926,021	3,645,241
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก		(10,317)	(9,143)		
		4,969,739	3,635,388		
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย					
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง		14	(7)		
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก		(9,523)	(8,440)		
		(9,509)	(8,447)		
		4,960,230	3,626,941		

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย : พันบาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กำไรสำหรับปี	4,960,230	3,626,941	4,926,021	3,645,241
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	33	(3,871,715)	4,971,167	(3,871,715)
การโอนกลับกำไรที่เกิดขึ้นจริงจากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	33	(1,519,265)	(1,153,351)	(1,153,351)
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	33	(496)	(9,115)	-
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	19, 33	1,078,196	(763,563)	1,078,196
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง - สุทธิจากภาษีเงินได้		(4,313,280)	3,045,138	(4,312,784)
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	33	21,187	(2,447)	20,933
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	19, 33	(4,187)	422	(4,187)
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง - สุทธิจากภาษีเงินได้		17,000	(2,025)	16,746
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษีเงินได้		(4,296,280)	3,043,113	(4,296,038)
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		663,950	6,670,054	629,983
การแบ่งปันกำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท		673,696	6,682,876	629,983
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		(9,746)	(12,822)	
		663,950	6,670,054	
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น	38			
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง		2,916	2,134	
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	13	(0.006)	(0.005)	
กำไรสำหรับปี		2,910	2,129	2,885
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นปรับลด				
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง		2,916	2,134	
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	13	(0.006)	(0.005)	
กำไรสำหรับปี		2,910	2,129	2,885

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

		งบการเงินรวม											
		ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท											
		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น											
		ส่วนเกินจากการ วัดมูลค่าเงินลงทุน เพื่อขาย - สุทธิจาก ภาษีเงินได้	กำไรสะสม จัดสรรแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ ใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	เงินรับส่วนหน้าค่าหุ้น จากการใช้สิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิ	ส่วนเกิน จากการจ่ายโดย ใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนเกิน จากการจ่ายโดย ใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	ส่วนเกิน จากการจ่ายโดย ใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	ส่วนเกิน จากการจ่ายโดย ใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	ส่วนเกิน จากการจ่ายโดย ใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	ส่วนของผู้ ถือหุ้นสามัญ รวมส่วน ของผู้ถือหุ้น ของบริษัทย่อย	ส่วนของผู้ ถือหุ้นสามัญ รวมส่วน ของผู้ถือหุ้น ของบริษัทย่อย
หมายเหตุ	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	1,705,953	3,309,857	11,323	20,300	170,800	400,000	21,482,015	6,220,388	299	33,320,935	8,140	33,329,075
	การจ่ายโดยให้หุ้นเป็นเกณฑ์	25, 26	-	1,103	-	-	-	-	-	-	1,103	-	1,103
	เพิ่มทุนจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ โอนส่วนส่วนทุนจากการจ่ายโดยให้หุ้นเป็นเกณฑ์ เป็นส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญจากการใช้ สิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิวันที่ 2 เงินปันผลถ้าย	25	38,710	-	(20,300)	-	-	-	-	-	20,023	-	20,023
	เพิ่มทุนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมซึ่งอำนาจ ควบคุมเปลี่ยนแปลง	39	-	-	-	-	-	(1,273,472)	-	-	-	-	(1,273,472)
	กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,976	17,976
	กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	3,633,363	-	-	3,633,363	(8,447)	3,626,941
	กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนต่อจ่าย - สุทธิจากภาษีเงินได้	-	-	-	-	-	-	3,635,388	-	-	3,635,388	-	3,635,388
	ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัย - สุทธิจากภาษีเงินได้	-	-	-	-	-	-	(2,025)	-	-	(2,025)	-	(2,025)
	ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงงบการเงิน ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	3,054,253	-	3,054,253	-	3,054,253
	กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	3,633,363	-	(4,740)	(4,740)	(4,375)	(9,115)
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	1,707,566	3,360,993	-	-	170,800	400,000	23,841,906	9,274,641	(4,441)	38,751,465	(12,822)	38,764,759

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุ๊ปประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย : พันบาท)

		งบการเงินรวม										
		ส่วนที่เป็นการของผู้ถือหุ้นบริษัท					องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น					
		ส่วนเกิน		กำไรสะสม			ส่วนเกินจากการวัดมูลค่าเงินลงทุน		ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่า		ส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัท	
		ทุนที่ออก	ส่วนเกิน	จัดสรรแล้ว	สำรองตามกฎหมาย	สำรองทั่วไป	กำไรสุทธิ	ส่วนเกินจากการวัดมูลค่าเงินลงทุน	การแปลงค่า	รวมส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท	ส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุม	รวม
หมายเหตุ	และชำระแล้ว	1,707,566	3,360,993	170,800	400,000	23,841,906	9,274,641	(4,441)	38,751,465	13,294	38,764,759	
		-	-	-	-	(920,553)	-	-	(920,553)	-	(920,553)	
		-	-	-	-	4,969,739	-	-	4,969,739	(9,509)	4,960,230	
		-	-	-	-	-	(4,312,784)	-	(4,312,784)	-	(4,312,784)	
		-	-	-	-	17,000	-	-	17,000	-	17,000	
		-	-	-	-	-	-	(259)	(259)	(237)	(496)	
		-	-	-	-	4,986,739	(4,312,784)	(259)	673,696	(9,746)	663,950	
		1,707,566	3,360,993	170,800	400,000	27,908,092	4,961,857	(4,700)	38,504,608	3,548	38,508,156	

ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561

เงินปันผลจ่าย

กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี

กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี

กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนต่อขาย

- สุทธิจากภาษีเงินได้

ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์

ประกันภัย - สุทธิจากภาษีเงินได้

ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าทางการเงิน

ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี

ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของเจ้าของ (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย : พันบาท)

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ															
	ทุนที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	สำรองส่วนทุน		เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น		กำไรสะสม		องค์ประกอบอื่นของ							
			จากการจ่าย	โดยใช้เป็นเกณฑ์	จากการใช้สิทธิ	ใบสำคัญแสดงสิทธิ	จัดสรรแล้ว	สำรองทั่วไป	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนเกินจากการ	วัตถุประสงค์เงินลงทุน	เผื่อขาย - สุทธิจาก	ภาษีเงินได้	รวม		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	1,705,953	3,309,857	11,323	20,300	170,800	400,000	21,502,219	6,220,388	33,340,840							
การจ่ายโดยให้หุ้นเป็นเกณฑ์	-	-	1,103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,103	
เพิ่มทุนจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ	1,613	38,710	-	(20,300)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20,023	
โอนสำรองส่วนทุนจากการจ่ายโดยให้หุ้นเป็นเกณฑ์ เป็นส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญจากการใช้	-	12,426	(12,426)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2	-	-	-	-	-	-	(1,273,472)	-	(1,273,472)	-	-	-	-	-	-	
เงินปันผลจ่าย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	3,645,241	-	3,645,241	-	-	-	-	-	3,645,241	
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- สุทธิจากภาษีเงินได้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ประกันภัย - สุทธิจากภาษีเงินได้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	(1,688)	3,054,253	3,054,253	-	-	-	-	-	3,054,253	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	1,707,566	3,360,993	-	-	170,800	400,000	23,872,300	3,643,553	6,697,806	9,274,641	38,786,300					

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย : ล้านบาท)

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ						องค์ประกอบอื่นของ		รวม
	งบการเงินเฉพาะกิจการ						ส่วนของผู้ถือหุ้น		
	ทุนที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม	ยังไม่ได้จัดสรร	ส่วนเกินจากผู้ถือหุ้น	มูลค่าเงินลงทุน เผื่อขาย - สุทธิจาก ภาษีเงินได้		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	1,707,566	3,360,993	170,800	400,000	23,872,300	9,274,641		38,786,300	
เงินปันผลจ่าย	-	-	-	-	(920,553)	-		(920,553)	
กำไรสุทธิประจำปี	-	-	-	-	4,926,021	-		4,926,021	
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	-	-		-	
กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย	-	-	-	-	-	-		-	
- สุทธิจากภาษีเงินได้	-	-	-	-	-	(4,312,784)		(4,312,784)	
ผลกำไรจากการประเมินการตามหลักคณิตศาสตร์	-	-	-	-	-	-		-	
ประกันภัย - สุทธิจากภาษีเงินได้	-	-	-	-	16,746	-		16,746	
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	4,942,767	-		4,942,767	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	1,707,566	3,360,993	170,800	400,000	27,894,514	4,961,857		38,495,730	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย : พันบาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมดำเนินงาน				
เบี้ยประกันภัยรับจากการรับประกันภัยโดยตรง	40,667,069	43,815,785	40,667,132	43,815,648
เงินจ่ายเกี่ยวกับการรับประกันภัยต่อ	(1,239,061)	(425,734)	(1,239,061)	(425,734)
ดอกเบี้ยรับ	10,027,840	9,560,655	9,975,117	9,560,614
เงินปันผลรับ	2,003,420	1,599,719	2,003,420	1,599,719
รายได้จากการลงทุนอื่น	1,421,096	1,817,252	1,421,096	1,817,252
รายได้อื่น	137,614	139,434	119,695	124,005
เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน				
จากการรับประกันภัยโดยตรง	(24,736,172)	(23,272,230)	(24,736,172)	(23,272,230)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจากการรับประกันภัยโดยตรง	(3,569,327)	(3,436,488)	(3,567,121)	(3,429,084)
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	(674,592)	(691,318)	(674,592)	(691,318)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(2,170,163)	(1,612,224)	(2,145,577)	(1,604,077)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(369,823)	(511,742)	(369,823)	(511,742)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	(17,911,763)	(32,975,901)	(17,859,083)	(32,994,487)
เงินให้กู้ยืม	(2,053,350)	(1,336,557)	(2,053,350)	(1,336,557)
เงินลงทุนอื่น	5,356,272	(278,345)	5,356,272	(278,344)
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมดำเนินงาน	6,889,060	(7,607,694)	6,897,953	(7,626,335)
กระแสเงินสดใช้ไปจากกิจกรรมลงทุน				
เงินจ่ายสุทธิจากการซื้อขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(108,708)	(246,329)	(108,708)	(246,329)
เงินจ่ายสุทธิจากการซื้อบริษัทย่อย	-	(18,587)	-	(18,587)
เงินสดสุทธิใช้ไปจากกิจกรรมลงทุน	(108,708)	(264,916)	(108,708)	(264,916)
กระแสเงินสดได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับเพิ่มทุนจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ	-	21,125	-	21,125
เงินปันผลจ่าย	(920,553)	(1,273,471)	(920,553)	(1,273,471)
เงินสดสุทธิใช้ไปจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(920,553)	(1,252,346)	(920,553)	(1,252,346)
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศ	(9,999)	(8,324)	-	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	5,849,800	(9,133,280)	5,868,692	(9,143,597)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	3,975,792	13,109,072	3,877,092	13,020,689
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	6 9,825,592	3,975,792	9,745,784	3,877,092

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ข้อมูลทั่วไปและการดำเนินงานของบริษัท

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย โดยมีบริษัท นิปปอนไลฟ์ อินชัวร์รันส์ ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศญี่ปุ่น เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ธุรกิจหลักของบริษัทคือการรับประกันชีวิต ที่อยู่ตามที่ตั้งทะเบียนของบริษัท อยู่ที่ 23/115-121 ซอยศูนย์วิจัย ถนนพระราม 9 แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

2. เกณฑ์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

2.1 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

กลุ่มบริษัทจัดทำบัญชีเป็นเงินบาทและจัดทำงบการเงินตามกฎหมายเป็นภาษาไทยตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย

งบการเงินของกลุ่มบริษัท ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง “การนำเสนองบการเงิน” ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นไป และตามวิธีการบัญชีเกี่ยวกับการประกันภัยในประเทศไทยและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (“คปภ.”) และเป็นไปตามรูปแบบงบการเงินที่กำหนดในประกาศ คปภ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขและระยะเวลาในการจัดทำและยื่นงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทประกันชีวิต ลงวันที่ 4 มีนาคม 2559 ซึ่งเริ่มมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นตามที่ได้เปิดเผยในนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.2 เกณฑ์ในการจัดหางบการเงินรวม

งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้น โดยรวมงบการเงินของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	สัดส่วนการถือหุ้น	
			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2560
			ร้อยละ	ร้อยละ
บริษัท บีแอลเอ อินชัวร์นซ์ โบรกเกอร์ จำกัด	นายหน้าประกันวินาศภัย	ไทย	99	99
Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company ⁽¹⁾	ประกันชีวิต	กัมพูชา	52	52

⁽¹⁾ เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทมีมติอนุมัติให้หยุดการประกอบกิจการและดำเนินการชำระบัญชีโดยสมัครใจ (ดูหมายเหตุข้อ 13)

กลุ่มบริษัทจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัท มีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้

กลุ่มบริษัทนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดหางบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น

งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้น โดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัท

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทและบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว

ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัท และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัทได้จัดหางบการเงินเฉพาะกิจการเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามวิธีราคาทุน

2.4 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลต่อการรายงานและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินสำหรับรอบปีบัญชีปัจจุบัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและฉบับใหม่รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่ผลบังคับใช้

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562

มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วและจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 1	การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้เป็นครั้งแรก
ฉบับที่ 15	รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 22	รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศและสิ่งตอบแทนจ่ายล่วงหน้า
------------	---

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า มีการเปลี่ยนแปลงในหลักการสำคัญ โดยกำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ ดังนี้

ขั้นตอนแรก: ระบุสัญญาที่ทำกับลูกค้า

ขั้นที่สอง: ระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในสัญญา

ขั้นที่สาม: กำหนดราคาของรายการ

ขั้นที่สี่: บินส่วนราคาของรายการให้กับภาระที่ต้องปฏิบัติที่รวมอยู่ในสัญญา

ขั้นที่ห้า: รับรู้รายได้เมื่อ (หรือขณะที่) กิจการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น

ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กิจการต้องรับรู้รายได้เมื่อมีการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้จะนำมาแทนมาตรฐานและการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องรายได้เมื่อมีผลบังคับใช้

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2561

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2561 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วและจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป ทั้งนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ และการอ้างอิงถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น ยกเว้นมาตรฐานฉบับต่อไปนี้ซึ่งมีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมข้อกำหนดและแนวปฏิบัติทางการบัญชี

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า ได้อธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเลือกวิธีการวัดมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทร่วมหรือการร่วมค้าด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน รวมทั้งอธิบายให้ชัดเจนถึงการพิจารณาเกี่ยวกับการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีปรับย้อนหลังสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ได้อธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปยังบัญชีอื่น ๆ หรือการโอนจากบัญชีอื่น ๆ มาเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้งานของอสังหาริมทรัพย์นั้น มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ ได้เพิ่มข้อกำหนดต่าง ๆ โดยกำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังต่อไปนี้

- 1) ให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติสำหรับเงื่อนไขการได้รับสิทธิและเงื่อนไขการได้รับสิทธิที่ไม่ใช่เงื่อนไขการบริการหรือผลงาน สำหรับการจ่าย โดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ชำระด้วยเงินสด
- 2) ให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ชำระด้วยยอดสุทธิจากภาวะผูกพันภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย
- 3) ให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบัญชีสำหรับการปรับปรุงเงื่อนไขของการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่เปลี่ยนการจัดประเภทจากการจ่ายชำระด้วยเงินสดเป็นการจ่ายชำระด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง สัญญาประกันภัย ได้กำหนดทางเลือกสำหรับธุรกิจประกันภัย โดยยกเว้นการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน เป็นการชั่วคราว กิจการสามารถยกเว้นการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงินนี้จนถึงรอบบัญชีที่เริ่มก่อนวันที่ 1 มกราคม 2565 หรือก่อน มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาประกันภัย จะมีผลบังคับใช้

3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วและจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ประกอบด้วยมาตรฐานดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32 การแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงิน โดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน มาตรฐานการรายงานทางการเงินเหล่านี้จะนำมาแทนมาตรฐานและการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินเมื่อมีผลบังคับใช้

ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทจะนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องมาเริ่มถือปฏิบัติกับงบการเงินของกลุ่มบริษัทเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมีผลบังคับใช้ โดยผู้บริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวที่มีต่องบการเงินของกลุ่มบริษัทในงวดที่จะเริ่มถือปฏิบัติ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การจัดประเภทสัญญาประกันภัย

กลุ่มบริษัทและบริษัทได้จัดประเภทของสัญญาประกันภัยและสัญญาประกันภัยต่อโดยการพิจารณา ลักษณะของสัญญาประกันภัย โดยสัญญาประกันภัยคือสัญญาซึ่งผู้รับประกันภัยรับความเสี่ยง ด้านการรับประกันภัยที่มีนัยสำคัญจากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง (ผู้เอาประกันภัย) โดยตกลงจะชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยหากเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอนที่ระบุไว้ (เหตุการณ์ที่เอาประกันภัย) เกิดผลกระทบในทางลบต่อผู้เอาประกันภัย ในการพิจารณาว่ามีการรับ ความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยที่มีนัยสำคัญหรือไม่นั้นจะพิจารณาจากจำนวนผลประโยชน์ ที่ต้องจ่ายกรณีที่มีเหตุการณ์ที่รับประกันภัยเกิดขึ้นกับจำนวนเงินตามภาระผูกพันที่จะต้องจ่าย ตามสัญญาหากไม่มีเหตุการณ์ที่รับประกันภัยเกิดขึ้น ซึ่งหากไม่เข้าเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น บริษัท จะจัดประเภทสัญญาประกันภัยดังกล่าวเป็นสัญญาการลงทุนซึ่งสัญญาการลงทุน คือสัญญาที่มีรูปแบบ ทางกฎหมายเป็นสัญญาประกันภัยและทำให้ผู้รับประกันภัยมีความเสี่ยงทางการเงิน แต่ไม่ได้ทำให้ ผู้รับประกันภัยมีความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยที่สำคัญ ความเสี่ยงทางการเงิน ได้แก่ ความเสี่ยง จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน หรือราคา เป็นต้น

กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดประเภทของสัญญา โดยประเมินความสำคัญของความเสี่ยงด้านการรับ ประกันภัยเป็นรายสัญญา ณ วันเริ่มต้นสัญญา หากสัญญาใดจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัยแล้ว จะยังคงเป็นสัญญาประกันภัยตลอดไปจนกว่าสิทธิและภาระผูกพันทั้งหมดถูกทำให้สิ้นสุดหรือ สิ้นผลบังคับ หากสัญญาใดเคยจัดประเภทเป็นสัญญาการลงทุน ณ วันเริ่มต้นสัญญา อาจจะถูก จัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัยในเวลาต่อมาได้ หากพบว่าความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ

สัญญาประกันภัยและสัญญาการลงทุนนี้อาจมีทั้งลักษณะการร่วมรับหรือไม่ร่วมรับผลประโยชน์ ตามดุลยพินิจ ลักษณะการร่วมรับผลประโยชน์ตามดุลยพินิจคือสิทธิตามสัญญาที่จะได้รับ ผลประโยชน์เป็นจำนวนเงินเพิ่มเติมจากผลประโยชน์ที่ได้รับการรับประกันภัย ซึ่งมักเป็นผลประโยชน์ ส่วนใหญ่ของสัญญาประกันภัย จำนวนเงินหรือจังหวะเวลาที่จะได้รับผลประโยชน์เพิ่มนั้น จะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ออกสัญญาประกันภัย ผลประโยชน์ที่จะได้รับขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงาน ของกลุ่มสัญญาที่ระบุไว้ หรือผลตอบแทนจากการลงทุนเกิดขึ้นแล้วและ/หรือที่ยังไม่เกิดขึ้นจาก กลุ่มของสินทรัพย์ที่ระบุไว้ซึ่งถือโดยผู้ออก หรือกำไรหรือขาดทุนของบริษัท กองทุน หรือกิจการอื่น ที่ออกสัญญานี้

ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดประเภทของสัญญาประกันภัยและวัดความเสี่ยงของการรับประกันภัย ด้วยการพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนผลประโยชน์ที่ต้องจ่ายกรณีมรณกรรมกับจำนวนมูลเวนคืน ในปีนั้นๆ โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทกำหนดระดับนัยสำคัญของความเสี่ยงของการรับประกันภัย จากอัตราส่วนผลประโยชน์มรณกรรมต่อมูลค่าเวนคืนที่อย่างน้อยร้อยละ 5

4.2 การรับรู้รายได้

(1) เบี้ยประกันภัยรับ

กรณีเบี้ยประกันภัยรับปีแรก รับรู้เป็นรายได้หลังจากหักเบี้ยประกันภัยต่อและส่งคืนตั้งแต่วันที่ที่มีผลบังคับใช้ในกรมธรรม์ และกรณีเบี้ยประกันภัยปีต่อมารับรู้เป็นรายได้หลังจากหักเบี้ยประกันภัยต่อและส่งคืน โดยจะรับรู้เมื่อถึงกำหนดชำระเฉพาะเบี้ยประกันภัยของกรมธรรม์ที่มีผลบังคับใช้อยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

(2) เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ

เบี้ยประกันภัยต่อจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อรับรู้เป็นรายการหักออกจากเบี้ยประกันภัยรับเมื่อได้โอนความเสี่ยงจากการประกันภัยให้บริษัทรับประกันภัยต่อแล้วตามจำนวนที่ระบุไว้ในกรมธรรม์

(3) รายได้จากการลงทุน

ดอกเบี้ยและเงินปันผลรับจากเงินลงทุน

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อกลุ่มบริษัทและบริษัทมีสิทธิในการรับเงินปันผล

(4) ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ยืม

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามระยะเวลาของเงินให้กู้ยืม โดยคำนวณจากยอดเงินต้นที่คงค้าง ยกเว้นส่วนของรายได้ดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกินกว่า 6 เดือนใช้เกณฑ์เงินสด

(5) ผลกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุน

ผลกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย ณ วันที่ที่เกิดรายการ

4.3 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

(1) ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน

ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัย

ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยบันทึกเมื่อได้รับแจ้งหรือเมื่อผลประโยชน์ครบกำหนดตามเงื่อนไขในกรมธรรม์

ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน

ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนประกอบด้วย ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยสำหรับทั้งความเสียหายที่ได้รับรายงานแล้วและยังมิได้รับรายงาน ซึ่งแสดงตามมูลค่าของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง และรายการปรับปรุงค่าสินไหมของงวดปัจจุบันและงวดก่อนที่เกิดขึ้นในระหว่างปีหักด้วยการรับคืนอื่น (ถ้ามี)

ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยจะรับรู้เมื่อได้รับแจ้งจากผู้เอาประกันภัยตามจำนวนที่ผู้เอาประกันภัยแจ้ง และโดยการประมาณการของฝ่ายบริหาร มูลค่าประมาณการสินไหมทดแทนสูงสุดจะไม่เกินทุนประกันของกรมธรรม์ที่เกี่ยวข้อง

(2) ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ

ค่าจ้างและค่าบำเหน็จถือเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในปีบัญชีที่เกิดรายการ

(3) ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่นและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่นและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

4.4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งมีกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน นับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

4.5 เบี้ยประกันภัยค้ำรับและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

เบี้ยประกันภัยค้ำรับแสดงตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินค่าเบี้ยประกันภัยค้ำรับไม่ได้ ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและตามสถานะปัจจุบันของเบี้ยประกันภัยค้ำรับ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

สำหรับกรมธรรม์ประเภทรายบุคคลที่มีมูลค่าเงินสดเกินกว่าเบี้ยประกันภัยค้ำรับและเกินกำหนดชำระจากระยะเวลาที่บริษัทผ่อนผันให้แก่ลูกค้า เบี้ยประกันภัยค้ำรับดังกล่าวจะถูกชำระโดยอัตโนมัติจากการอนุมัติให้กู้ยืมโดยมีกรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน

4.6 สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ

สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อแสดงตามจำนวนสำรองประกันภัยส่วนที่เรียกคืนจากการประกันภัยต่อซึ่งประมาณขึ้นโดยอ้างอิงจากสัญญาประกันภัยต่อที่เกี่ยวข้องของสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ และสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยการคำนวณสำรองประกันภัย

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับสินทรัพย์จากการประกันภัยต่อเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินไม่ได้ และกลุ่มบริษัทและบริษัทสามารถวัดมูลค่าของจำนวนเงินดังกล่าวนั้น ได้อย่างน่าเชื่อถือคือค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตั้งเพิ่ม (ลด) บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างปี

4.7 ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อและเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ

(1) ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อแสดงตามจำนวนเงินค้างรับจากการประกันภัยต่อเงินค้างรับจากบริษัทประกันภัยต่อประกอบด้วยค่าจ้างและค่าบำเหน็จค้างรับ ค่าสินไหมทดแทนค้างรับ และรายการค้างรับอื่นๆ จากบริษัทประกันภัยต่อยกเว้นเบี้ยประกันภัยต่อค้างรับหักค่าเพื่อหนี้สงฆ์จะสูญ โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกค่าเพื่อหนี้สงฆ์จะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณ ที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินไม่ได้ ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและตามสถานะปัจจุบันของเงินค้างรับจากบริษัทประกันภัยต่อ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

(2) เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อแสดงด้วยจำนวนเงินค้างจ่ายจากการประกันภัยต่อเงินค้างจ่ายจากบริษัทประกันภัยต่อประกอบด้วย เบี้ยประกันภัยต่อจ่าย และรายการค้างจ่ายอื่นๆ ให้กับบริษัทประกันภัยต่อ ยกเว้นสำรองค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงานกลุ่มบริษัทและบริษัทแสดงรายการประกันภัยต่อด้วยยอดสุทธิของกิจการเดียวกัน (ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อหรือเจ้าหนี้ประกันภัยต่อ) เมื่อเข้าเงื่อนไขการหักกลบทุกข้อดังต่อไปนี้

(1) กลุ่มบริษัทและบริษัทมีสิทธิตามกฎหมายในการนำจำนวนที่รับรู้ไว้ในงบแสดงฐานะการเงินมาหักกลบกัน และ

(2) กลุ่มบริษัทและบริษัทตั้งใจที่จะรับหรือจ่ายชำระจำนวนที่รับรู้ไว้ในงบแสดงฐานะการเงินด้วยยอดสุทธิ หรือตั้งใจที่จะรับประโยชน์จากสินทรัพย์ในเวลาเดียวกับที่จ่ายชำระหนี้สิน

4.8 สินทรัพย์/หนี้สินตราสารอนุพันธ์

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

ลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจะถูกแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ถ้าไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ส่วนเกินหรือส่วนลดที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญาจะถูกตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตามอายุของสัญญา

สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจะถูกแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ถ้าไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.9 สินทรัพย์ลงทุน

4.9.1 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

กลุ่มบริษัทและบริษัทมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ตามการจัดประเภทเงินลงทุนดังต่อไปนี้

- (1) เงินลงทุนเพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน
- (2) เงินลงทุนเพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนบันทึกในส่วนกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และจะโอนไปรับรู้ในส่วนกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายเงินลงทุนนั้นออกไป
- (3) เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายกลุ่มบริษัทและบริษัทตัดบัญชีส่วนเกิน/รับรู้ส่วนต่ำกว่ามูลค่าตราสารหนี้ตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งจำนวนที่ตัดจำหน่าย/รับรู้นี้จะแสดงเป็นรายการปรับกับดอกเบี้ยรับตราสารหนี้จัดเป็นประเภทเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดเมื่อบริษัทมีความตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถที่จะถือไว้จนครบกำหนดได้ถาวร
- (4) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไปซึ่งแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)
- (5) เงินลงทุนในบริษัทย่อยที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุน

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อครั้งสุดท้าย ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้คำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนหรือราคาที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุน

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกรายการซื้อขายเงินลงทุนตามเกณฑ์วันที่เกิดรายการ (Transaction date) สำหรับเงินลงทุนประเภทตราสารทุนและตามเกณฑ์วันที่ชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ (Settlement date) สำหรับเงินลงทุนประเภทตราสารหนี้

ในกรณีที่มีการโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุนจากประเภทหนึ่งไปเป็นอีกประเภทหนึ่ง บริษัทจะปรับมูลค่าของเงินลงทุนดังกล่าวใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน ผลแตกต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนหรือแสดงเป็นส่วนเกิน (ส่วนต่ำ) ทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นแล้วแต่ประเภทของเงินลงทุนที่มีการโอนเปลี่ยน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับต้นทุนของเงินลงทุน จะถูกบันทึกในงบกำไรขาดทุน กลุ่มบริษัทและบริษัทใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักสำหรับเงินลงทุน ประเภทตราสารทุนและวิธีเข้าก่อนออกก่อนสำหรับเงินลงทุนประเภทตราสารหนี้ในการคำนวณ ต้นทุนของเงินลงทุน

4.9.2 เงินให้กู้ยืมและค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

เงินให้กู้ยืมแสดงตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ของเงินให้กู้ยืมจากผลขาดทุน โดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บหนี้ไม่ได้ ซึ่งพิจารณา จากประสบการณ์การเก็บหนี้ การวิเคราะห์อายุหนี้ และราคาประเมินของหลักประกันของ ลูกหนี้แต่ละรายในปัจจุบัน ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งเพิ่ม (ลด) บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่าย ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.9.3 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามราคาทุน ซึ่งรวมต้นทุนการทำรายการ ภายหลังการรับรู้การเริ่มแรก กลุ่มบริษัทและบริษัทจะบันทึก อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ซึ่งคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งาน โดยประมาณ 20 ปี ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุนรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ได้รับสุทธิจากการจำหน่ายกับมูลค่า ตามบัญชีของสินทรัพย์ในงบกำไรขาดทุน ในปีที่ตัดรายการอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ออกจากบัญชี

4.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและ ค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์นั้น โดยวิธีเส้นตรงตามอายุ การให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์หรืออายุของสัญญาเช่าดังต่อไปนี้

อาคาร	20 ปี
อาคารชุด	20 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคาร	5 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	ตามอายุของสัญญาเช่า
เครื่องตกแต่งติดตั้ง และอุปกรณ์สำนักงาน	3 ปี และ 5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

ค่าเสื่อมราคา รวมอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและงานระหว่างก่อสร้าง

กลุ่มบริษัทและบริษัทตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือ คาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการ ผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อกฎบริษัทและบริษัท ตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

4.11 ค่าความนิยม

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยมในราคาทุน ซึ่งเท่ากับต้นทุนการรวม ธุรกิจส่วนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มา หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิ ที่ได้มาสูงกว่าต้นทุนการรวมธุรกิจ กลุ่มบริษัทและบริษัทจะรับรู้ส่วนที่สูงกว่านี้เป็นกำไรในส่วนของ กำไรหรือขาดทุนทันที

กลุ่มบริษัทและบริษัทแสดงค่าความนิยมตามราคาทุนหักค่าเพื่อการด้อยค่าและจะทดสอบการด้อยค่า ของค่าความนิยมทุกปีหรือเมื่อใดก็ตามที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน และกลุ่มบริษัท และบริษัทไม่สามารถกลับบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าได้ในอนาคต

4.12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและค่าตัดจำหน่าย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าของ สินทรัพย์นั้น (ถ้ามี)

กลุ่มบริษัทและบริษัทตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบ ตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะมีการประเมินการด้อยค่าของ สินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า กลุ่มบริษัทและบริษัทจะทบทวน ระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็น อย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัด คือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีอายุการให้ประโยชน์ 3 ปี 5 ปี และ 10 ปี

4.13 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทและบริษัทจะทำการประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึง มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

หากในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่รับรู้ในงวดก่อนได้หมดไปหรือลดลง กลุ่มบริษัทและบริษัทจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น และจะกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในงวดก่อนก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนภายหลังจากการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าครั้งล่าสุด โดยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็น หากกลุ่มบริษัทและบริษัทไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในงวดก่อน กลุ่มบริษัทและบริษัทจะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์โดยรับรู้ไปในส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

4.14 หนี้สินจากสัญญาประกันภัย

4.14.1 สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวเป็นยอดสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มทำประกันถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับกรมธรรม์ที่มีผลบังคับอยู่ สำรองดังกล่าวตั้งขึ้นสำหรับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ที่ประมาณว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีผลบังคับอยู่ทั้งหมด กลุ่มบริษัทและบริษัทคำนวณสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวโดยอ้างอิงตามวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Level Premium Reserve : NPV) ซึ่งเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย รวมกับสำรองเพิ่มเติมสำหรับความเสี่ยงจากการที่สมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณแตกต่างกันไปจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงอีกร้อยละ 4 ของเงินสำรองตามวิธีเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ ข้อสมมติหลักที่ใช้เกี่ยวข้องกับอัตราณณะที่ได้มีการปรับปรุงจากประสบการณ์ของผู้บริหาร อัตราเจ็บป่วย อายุและอัตราคิดลด

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ทดสอบความพอเพียงของหนี้สิน ด้วยวิธีสำรองประกันภัยแบบเบี่ยประกันภัยรวม (Gross Premium Valuation: GPV) โดยข้อสมมติสำคัญที่ใช้ในการคำนวณ ประกอบด้วย อัตราภาระที่ได้มีการปรับปรุงจากประสบการณ์ของผู้บริหาร อัตราการขาดอายุหรือเวนคืนกรมธรรม์ อัตราค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและบริหารงานซึ่งเป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุดของภาระผูกพันตามสัญญาประกันภัย ณ ขณะนั้น (Best-estimate assumption) และอัตราคิดลด ซึ่งเป็นไปตามข้อสรุปของคณะกรรมการศึกษาผลกระทบและเสนอมาตรการรองรับกรณีอัตราดอกเบี้ยตลาดอยู่ในระดับต่ำ ดังนี้

Discount rate under bottom-up approach = Risk-free rate + illiquidity premium โดยที่

- 1) Risk-free rate ให้ถือใช้ตามหลักเกณฑ์ในการคำนวณหนี้สินตามสัญญาประกันภัยตามเกณฑ์การคำนวณเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยง โดยคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่ถ่วงน้ำหนักจากอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลที่ปลอดความเสี่ยงย้อนหลัง 8 ไตรมาส โดยถ่วงน้ำหนักอัตราดอกเบี้ย ณ ไตรมาสสุดท้ายล่าสุดร้อยละ 51 และไตรมาสอื่น อีก 7 ไตรมาส ถ่วงน้ำหนักไตรมาสละร้อยละ 7
- 2) Illiquidity premium เป็นอัตราที่บวกเพิ่มขึ้นจาก Risk-free rate เพื่อสะท้อนลักษณะของหนี้สินตามสัญญาประกันภัยซึ่งไม่มีสภาพคล่อง โดยคำนวณจากร้อยละ 40 ของส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยที่อ้างอิงจากหุ้นกู้เอกชนที่มีอันดับความน่าเชื่อถือระดับ A

หากหนี้สินตามสัญญาประกันภัยที่คำนวณได้ตามหลักเกณฑ์การทดสอบความเพียงพอของหนี้สินสูงกว่าจำนวนที่แสดงในงบการเงิน กลุ่มบริษัทและบริษัทก็จะรับรู้ส่วนต่างเป็นค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.14.2 สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายบันทึกตามจำนวนที่จะจ่ายจริง ส่วนสำรองค่าสินไหมทดแทนจะบันทึกเมื่อได้รับการแจ้งคำเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้เอาประกันภัยตามจำนวนที่ผู้เอาประกันภัยแจ้ง และโดยการประมาณการของฝ่ายบริหาร มูลค่าประมาณการสินไหมทดแทนสูงสุดจะไม่เกินทุนประกันของกรมธรรม์ที่เกี่ยวข้อง

ประมาณการสำรองสินไหมทดแทนคำนวณโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยคำนวณจากประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัย ในอนาคตสำหรับความสูญเสียที่เกิดขึ้นแล้วก่อนหรือ ณ วันที่สิ้นรอบระยะเวลารายงาน ทั้งจากรายการความสูญเสียที่บริษัทได้รับรายงานแล้วและยังไม่ได้รับรายงาน รวมถึงผลต่างของประมาณการสำรองสินไหมทดแทนที่คำนวณได้สูงกว่าค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับรู้ไปแล้วในบัญชีจะรับรู้เป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว แต่ยังไม่ได้มีการรายงานให้บริษัททราบ (Incurred but not reported claim: IBNR)

4.14.3 สำรองเบี้ยประกันภัย

สำรองเบี้ยประกันภัยประกอบด้วย สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ และ สำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุด

(1) สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้สำหรับการประกันภัยสำหรับสัญญาระยะสั้นเพิ่มเติมและการประกันภัยกลุ่มโดยคำนวณจากเบี้ยประกันภัยสุทธิสำหรับปีโดยวิธีเฉลี่ยรายเดือน (วิธีเศษหนึ่งส่วนยี่สิบสี่)

(2) สำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุด

สำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุด เป็นจำนวนเงินที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดสำรองไว้เพื่อชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตสำหรับการประกันภัยที่ยังมีผลบังคับอยู่ ซึ่งคำนวณ โดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย กลุ่มบริษัทและบริษัท ใช้การประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะเวลาเอาประกันที่เหลืออยู่ โดยอ้างอิงจากข้อมูลในอดีต

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทและบริษัทจะเปรียบเทียบมูลค่าของสำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุดกับสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ หากมูลค่าของสำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุดสูงกว่าสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ กลุ่มบริษัทและบริษัทจะรับรู้ส่วนต่างและแสดงรายการสำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุดในงบการเงิน

4.14.4 ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย

ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่ายบันทึกเมื่อได้รับแจ้งหรือเมื่อเข้าเงื่อนไขในกรมธรรม์

4.15 ผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

กลุ่มบริษัทและบริษัทและพนักงานกลุ่มบริษัทและได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สิทธิประโยชน์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสิทธิประโยชน์ของกลุ่มบริษัทและบริษัท เงินที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงาน ตามกฎหมายแรงงานและตามโครงการผลตอบแทนพนักงานอื่นๆ ซึ่งกลุ่มบริษัทและบริษัทถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดให้มีโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน ได้แก่ โครงการเงินรางวัลการปฏิบัติงานครบกำหนดระยะเวลา

กลุ่มบริษัทและบริษัทคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานจะรับรู้ทันทีในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

โครงการออกใบสำคัญแสดงสิทธิให้แก่พนักงานกลุ่มบริษัทและบริษัทเริ่มรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในวันให้สิทธิตามมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ที่ออกให้ ณ วันที่ให้สิทธิ ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนตลอดระยะเวลาที่พนักงานได้รับสิทธิ และในขณะเดียวกันบันทึกเป็นส่วนเพิ่มในรายการ “สำรองส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์” ในส่วนของเจ้าของ โดยบริษัทจะโอนรับรู้ “สำรองส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์” ไปเป็น “ส่วนเกินมูลค่าหุ้น” เมื่อมีการใช้สิทธิซื้อหุ้นตามสัดส่วนของการใช้สิทธิ

4.16 ประมาณการหนี้สิน

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทและบริษัทจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดเปลื้องภาระผูกพันนั้น และกลุ่มบริษัทและบริษัทสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.17 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าอาคารและอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่าสินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่เช่าหรืออายุสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะต่ำกว่า

สัญญาเช่าอาคารและอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

4.18 เงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทและบริษัทแสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัท รายการต่างๆ ของแต่ละบริษัทที่รวมอยู่ในงบการเงินรวมวัดมูลค่าด้วยสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละบริษัทนั้น

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและบริษัทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินและเป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่รายงาน แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น

ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าให้รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนในงวดบัญชีนั้น

บริษัทย่อยในต่างประเทศ

สินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทย่อยในต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน

รายได้และค่าใช้จ่ายของบริษัทย่อยในต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ใกล้เคียงกับอัตรา ณ วันที่เกิดรายการ

ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการแปลงค่าบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และแสดงเป็นรายการผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนในส่วนของเจ้าของ จนกว่ามีการจำหน่ายเงินลงทุนนั้นออกไป ยกเว้นผลต่างจากการแปลงค่าที่ถูกรับส่วนให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

4.19 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีรวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทและบริษัทจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึก โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4.20 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า กลุ่มบริษัทและบริษัทใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้น ในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทและบริษัทจะประมาณมูลค่ายุติธรรม โดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม
- ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทและบริษัทจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

4.21 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับกลุ่มบริษัทและบริษัท หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมกลุ่มบริษัทและบริษัท หรือถูกกลุ่มบริษัทและบริษัทควบคุมไม่ว่าจะเป็น โดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับกลุ่มบริษัทและบริษัท

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบุคคลที่มีสิทธิออกเสียงโดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อกลุ่มบริษัทและบริษัท ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของกลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและบริษัท

4.22 งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการจัดทำขึ้นโดยใช้หลักเกณฑ์ นโยบายการบัญชีและวิธีการคำนวณ เช่นเดียวกับที่ใช้ในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ยกเว้น นโยบายการบัญชี สำหรับส่วนงานดำเนินการที่ยกเลิก โดยกลุ่มบริษัทจะแยกแสดงรายการกำไรขาดทุนสุทธิจากภาษี ที่เกี่ยวข้องจากส่วนดำเนินงานที่ยกเลิกเป็นรายการแยกต่างหากในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทและบริษัท จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดง ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

5.1 สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทและบริษัท ได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียด ของสัญญาเพื่อพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทและบริษัทได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

5.2 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้/เงินให้กู้ยืม/เบี้ยประกันภัยค้ำรับ

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ เงินให้กู้ยืมและเบี้ยประกันภัยค้ำรับ ฝ่ายบริหาร ของกลุ่มบริษัทและบริษัท จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและ สภาพเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

5.3 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่บันทึกในงบแสดงฐานะการเงินที่ไม่มี การซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัท และบริษัทต้องใช้ดุลยพินิจ ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้ เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับ ตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิต (ทั้งของกลุ่มบริษัทและบริษัท และคู่สัญญา) สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทาง การเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณ อาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน และการเปิดเผยลำดับชั้น ของมูลค่ายุติธรรม

5.4 ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนเพื่อขายและเงินลงทุนทั่วไป เมื่อมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานานหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็นระยะเวลานานหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

5.5 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทและบริษัทจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเช่นนั้นเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทและบริษัท จำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้น

5.6 สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทและบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่ากลุ่มบริษัทและบริษัทควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

5.7 สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวคำนวณตามวิธีของคณิตศาสตร์ประกันภัยซึ่งประมาณจากข้อสมมติปัจจุบันหรือข้อสมมติที่กำหนดตั้งแต่วันเริ่มรับประกัน โดยสะท้อนถึงการประมาณการที่ดีที่สุดตามระยะเวลาในเวลานั้น และปรับเพิ่มความเสี่ยงและค่าการเบี่ยงเบนโดยข้อสมมติหลักที่ใช้จะเกี่ยวข้องกับอัตราณณะ อัตราการเจ็บป่วย อายุและอัตราคิดลด

การประมาณเงินสำรองดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารซึ่งสะท้อนถึงประมาณการอย่างดีที่สุด ณ ขณะนั้น

5.8 สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

ทุกวันนี้ในรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องประมาณการสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายโดยแยกพิจารณาสองส่วน คือ ส่วนของค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นและกลุ่มบริษัทและบริษัทได้รับรายงานความเสียหายแล้ว และส่วนของความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่กลุ่มบริษัทและบริษัทยังไม่ได้รับรายงาน (Incurred but not reported: IBNR) ซึ่งต้องใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เป็นมาตรฐานสากลในการประมาณการ โดยข้อสมมติที่ใช้ในวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยดังกล่าวประกอบด้วยข้อมูลในอดีต อย่างไรก็ตาม ประมาณการดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารซึ่งสะท้อนถึงการประมาณการอย่างดีที่สุด ในขณะที่นั้น ซึ่งเป็นการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจึงอาจแตกต่างกับที่ได้ประมาณการไว้

5.9 สำรองความเสี่ยงภัยที่ไม่สิ้นสุด

สำรองประกันภัยสำหรับความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุดคำนวณตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยโดยใช้การประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะเวลาเอาประกันภัยที่เหลืออยู่ ซึ่งการประมาณสำรองดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร ซึ่งอ้างอิงจากข้อมูลในอดีตและประมาณการอย่างดีที่สุด ณ ขณะนั้น

5.10 ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์และผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานและตามโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่างๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเกษียณ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

6. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายละเอียดเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
เงินสด	11,044	5,687	11,043	5,686
เงินฝากธนาคารประเภทไม่กำหนดระยะเวลาข้ายสั้น	2,599,619	1,701,447	2,519,812	1,602,748
เงินลงทุนระยะสั้นในตั๋วสัญญาใช้เงิน	7,214,929	2,268,658	7,214,929	2,268,658
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	<u>9,825,592</u>	<u>3,975,792</u>	<u>9,745,784</u>	<u>3,877,092</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และตัวเงินมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.38 ถึง 1.63 ต่อปี (31 ธันวาคม 2560: อัตราร้อยละ 0.38 ถึง 1.50 ต่อปี)

7. เบี้ยประกันภัยค้ำรับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ยอดคงเหลือของเบี้ยประกันภัยค้ำรับจำแนกตามอายุค้ำชำระ นับตั้งแต่วันครบกำหนดชำระแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย : พันบาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	จากการรับประกันภัยโดยตรง	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
ยังไม่ถึงกำหนดรับชำระ	1,864,857	1,893,022
ค้ำรับไม่เกิน 30 วัน	22,305	10,471
ค้ำรับ 30 - 60 วัน	18,701	3,122
ค้ำรับ 60 - 90 วัน	2,347	1,577
ค้ำรับเกินกว่า 90 วัน	2,187	2,221
รวมเบี้ยประกันภัยค้ำรับ	1,910,397	1,910,413

สำหรับเบี้ยประกันภัยค้ำรับจากตัวแทนและนายหน้า กลุ่มบริษัทและบริษัทได้กำหนดหลักเกณฑ์ การติดตามหนี้ให้เป็นไปตามระยะเวลาการชำระหนี้ โดยหนี้ที่เกินกว่ากำหนดรับชำระ กลุ่มบริษัทและ บริษัทดำเนินการตามกฎหมายกับตัวแทนและนายหน้าเป็นกรณีไป

สำหรับเบี้ยประกันภัยค้ำรับรายบุคคลซึ่งมีมูลค่าเงินสดและค้ำรับเกินกว่าระยะเวลาที่กลุ่มบริษัทและ บริษัทผ่อนผันให้แก่ลูกค้า เบี้ยประกันภัยค้ำรับดังกล่าวจะถูกชำระโดยอัตโนมัติจากการอนุมัติให้กู้ยืม โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับมูลค่าเงินสดของกรรมธรรม์ดังกล่าว

8. สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

	(หน่วย : พันบาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
สำรองประกันภัยส่วนที่เรียกคืนจากบริษัทประกันภัยต่อ		
สำรองสินไหมทดแทน	153,422	127,385
สำรองเบี้ยประกันภัย		
สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	385,758	277,328
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	539,180	404,713

9. ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
เงินค้างรับจากการประกันภัยต่อ	703,965	928,466
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	703,965	928,466

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันภัยต่อจำแนกตามอายุแสดง ได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
ยังไม่ถึงกำหนดรับชำระ	703,965	928,466
รวมเงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ	703,965	928,466

10. สินทรัพย์และหนี้สินตราสารอนุพันธ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ตราสารอนุพันธ์จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้มีมูลค่ายุติธรรมดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2561		31 ธันวาคม 2560	
	มูลค่ายุติธรรม		มูลค่ายุติธรรม	
	สินทรัพย์	หนี้สิน	สินทรัพย์	หนี้สิน
ตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยง				
ป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด	551,362	143,304	701,820	132,206
ป้องกันความเสี่ยงในเงินลงทุนสุทธิ				
ในหน่วยงานต่างประเทศ	125,015	713	36,670	937
รวมตราสารอนุพันธ์	676,377	144,017	738,490	133,143

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สินทรัพย์และหนี้สินตราสารอนุพันธ์ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2561		
	จำนวนเงิน ตามสัญญา (พันหน่วย)	มูลค่าสัญญา สินทรัพย์ (พันบาท)	หนี้สิน หนี้สิน (พันบาท)
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า			
เหรียญสหรัฐอเมริกา	593,800	223,363	630,372
ยูโร	10,000	7,816	-
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า			
เยน	1,340,910	1,140	2,980
เหรียญสหรัฐอเมริกา	92,200	6,948	1,362
เหรียญสิงคโปร์	83,256	4,682	9,580
ยูโร	29,110	30,938	-
รวมตราสารอนุพันธ์	<u>2,149,276</u>	<u>274,887</u>	<u>644,294</u>
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2560		
	จำนวนเงิน ตามสัญญา (พันหน่วย)	มูลค่าสัญญา สินทรัพย์ (พันบาท)	หนี้สิน หนี้สิน (พันบาท)
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า			
เหรียญสหรัฐอเมริกา	670,190	341,168	738,011
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า			
เยน	1,240,910	5,250	401
เหรียญสหรัฐอเมริกา	36,353	1,587	9,031
เหรียญสิงคโปร์	38,711	38	11,980
ยูโร	23,820	1,404	6,190
รวมตราสารอนุพันธ์	<u>2,009,984</u>	<u>349,447</u>	<u>765,613</u>

ทั้งนี้ บริษัท ได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการผันผวนอัตราแลกเปลี่ยนของเงินลงทุน

11. เงินลงทุนในหลักทรัพย์

11.1 เงินลงทุนเพื่อค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินลงทุนเพื่อค้าประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2561		31 ธันวาคม 2560	
	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม
เงินลงทุนเพื่อค้า				
ตราสารทุน	63,593	33,497	93,945	87,957
รวม	63,593	33,497	93,945	87,957
หัก ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(30,096)	-	(5,988)	-
รวมเงินลงทุนเพื่อค้า	33,497	33,497	87,957	87,957

11.2 เงินลงทุนเพื่อขาย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินลงทุนเพื่อขายประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2561		31 ธันวาคม 2560	
	ราคาทุน/ ราคาทุน/ ตัดจำหน่าย	มูลค่า ยุติธรรม	ราคาทุน/ ราคาทุน/ ตัดจำหน่าย	มูลค่า ยุติธรรม
เงินลงทุนเพื่อขาย				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	2,000,869	2,298,545	4,535,380	5,474,506
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	25,591,351	27,181,186	24,317,183	26,159,147
ตราสารทุน	31,143,932	35,841,798	27,271,423	35,035,436
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	1,403,323	1,251,495	2,736,998	2,533,144
ตราสารทุนต่างประเทศ	8,777,100	8,598,917	6,726,696	7,919,702
รวม	68,916,575	75,171,941	65,587,680	77,121,935
บวก ค่าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	6,255,366	-	11,534,255	-
รวมเงินลงทุนเพื่อขาย	75,171,941	75,171,941	77,121,935	77,121,935

11.3 เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดประกอบด้วย

	(หน่วย : พันบาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
	ราคาทุน/ ราคาทุนตัดจำหน่าย	ราคาทุน/ ราคาทุนตัดจำหน่าย
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด		
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	139,536,444	142,116,574
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	67,767,742	56,171,062
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	6,719,890	6,275,770
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน	3,400,000	3,810,000
รวมเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	<u>217,424,076</u>	<u>208,373,406</u>

11.4 เงินลงทุนทั่วไป

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินลงทุนทั่วไปประกอบด้วย

	(หน่วย : พันบาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
	ราคาทุน	ราคาทุน
เงินลงทุนทั่วไป		
ตราสารทุน	<u>30,302</u>	<u>29,588</u>
รวมเงินลงทุนทั่วไป	<u>30,302</u>	<u>29,588</u>

11.5 ระยะเวลาคงเหลือของตราสารหนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2561			
	ครบกำหนด			
	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
เงินลงทุนเพื่อขาย				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	620,332	-	450,000	1,070,332
ตราสารหนี้เอกชน	300,000	6,288,272	19,003,079	25,591,351
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	1,403,323	-	1,403,323
<u>บวก</u> กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	6,954	100,773	1,382,109	1,489,836
รวมเงินลงทุนเพื่อขาย	<u>927,286</u>	<u>7,792,368</u>	<u>20,835,188</u>	<u>29,554,842</u>
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	7,239,925	16,298,787	115,997,732	139,536,444
ตราสารหนี้เอกชน	1,550,000	26,861,549	39,356,193	67,767,742
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	160,000	1,816,803	4,743,087	6,719,890
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนด				
เกินกว่า 3 เดือน	3,400,000	-	-	3,400,000
รวมเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	<u>12,349,925</u>	<u>44,977,139</u>	<u>160,097,012</u>	<u>217,424,076</u>

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2560			
	ครบกำหนด			
	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
เงินลงทุนเพื่อขาย				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	-	621,158	2,950,000	3,571,158
ตราสารหนี้เอกชน	521,936	5,359,856	18,435,391	24,317,183
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	105,883	-	2,631,115	2,736,998
<u>บวก</u> กำไร (ขาดทุน)ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(16,235)	443,081	1,642,549	2,069,395
รวมเงินลงทุนเพื่อขาย	<u>611,584</u>	<u>6,424,095</u>	<u>25,659,055</u>	<u>32,694,734</u>
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	13,178,297	10,596,497	118,341,780	142,116,574
ตราสารหนี้เอกชน	1,521,932	16,486,983	38,162,147	56,171,062
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	455,914	1,410,000	4,409,856	6,275,770
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนด				
เกินกว่า 3 เดือน	2,410,000	1,400,000	-	3,810,000
รวมเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	<u>17,566,143</u>	<u>29,893,480</u>	<u>160,913,783</u>	<u>208,373,406</u>

11.6 เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่มีอนุพันธ์แฝง (Structured notes)

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่มีอนุพันธ์แฝงที่บริษัทจัดประเภทเป็นเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด มีดังต่อไปนี้

- (1) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงิน จำนวนรวม 600 ล้านบาท และ 600 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งออกโดยธนาคารพาณิชย์ ในประเทศและสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ อายุคงเหลือประมาณ 2 - 10 ปี และ 2 - 11 ปี ตามลำดับ และมีเงื่อนไขโดยผู้ออกตราสารมีสิทธิในการชำระคืนก่อนกำหนดหรือ เรียกเงินฝากเพิ่ม และมีดอกเบี้ยอ้างอิงกับอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (CMT Index)
- (2) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงิน จำนวนรวม 2,600 ล้านบาท และ 2,600 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งออกโดยสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีอายุคงเหลือประมาณ 2 - 4 ปี และ 2 - 5 ปี ตามลำดับ และมีดอกเบี้ยอ้างอิงกับอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (CMT Index)
- (3) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงิน จำนวนรวม 3,524 ล้านบาท และ 3,438 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งออกโดยสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีอายุคงเหลือประมาณ 2 - 10 ปี และ 2 - 11 ปี ตามลำดับ และมีเงื่อนไขของการเวนคืนตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินดังกล่าวเมื่อเกิดผลกระทบจากเครดิต (Credit Event) กับหลักทรัพย์อ้างอิง
- (4) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงิน จำนวนรวม 933 ล้านบาท และ 886 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งออกโดยสาขาของธนาคารพาณิชย์ ต่างประเทศ มีอายุคงเหลือประมาณ 15 ปี และ 16 ปี ตามลำดับ โดยธนาคารดังกล่าว วางพันธบัตรรัฐบาลคิดเป็นอัตราร้อยละ 70 - 80 ของมูลค่าตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงิน ที่ออกเพื่อเป็นหลักประกัน และมีเงื่อนไขของการเวนคืนตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงิน ดังกล่าวเมื่อเกิดผลกระทบจากเครดิต (Credit Event) กับหลักทรัพย์อ้างอิง
- (5) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีเงินลงทุนในตั๋วแลกเงินจำนวนรวม 448 ล้านบาท และ 430 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งออกโดยสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ อายุคงเหลือ ประมาณ 13 ปี และ 14 ปี ตามลำดับ มีเงื่อนไขโดยผู้ออกตราสารมีสิทธิในการชำระคืนก่อน กำหนด และมีเงื่อนไขของการเวนคืนตั๋วแลกเงินดังกล่าวเมื่อเกิดผลกระทบจากเครดิต (Credit Event) กับหลักทรัพย์อ้างอิง

(6) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีเงินลงทุนในตัวแลกเปลี่ยนเงินจำนวนรวม 1,577 ล้านบาท และ 1,589 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งออกเป็นสกุลเงินต่างประเทศ โดยสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีอายุคงเหลือประมาณ 7 - 8 ปี และ 8 - 9 ปี ตามลำดับ และมีเงื่อนไขของการเวนคืนตัวแลกเปลี่ยนดังกล่าวเมื่อเกิดผลกระทบจากเครดิต (Credit Event) กับหลักทรัพย์อ้างอิง

11.7 เงินลงทุนที่ติดภาระผูกพัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีพันธบัตรรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีราคาทุนหรือทุนตัดจำหน่ายจำนวน 63,357 ล้านบาท และ 58,124 ล้านบาท ตามลำดับ วางไว้กับนายทะเบียนเพื่อเป็นหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 35 และ 36

11.8 ผลกำไรจากเงินลงทุน

ผลกำไรจากเงินลงทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	(หน่วย : พันบาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
กำไร (ขาดทุน) จากการขายเงินลงทุนเพื่อค้า	(6,907)	6,867
กำไรจากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	1,493,159	1,318,002
กำไร (ขาดทุน) จากการขายเงินลงทุนที่จะถือ จนครบกำหนด	(29)	36,874
รวมกำไรจากเงินลงทุน	<u>1,486,223</u>	<u>1,361,743</u>

- 11.9 ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิของมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย
ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560
ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย		
ณ วันต้นปี	11,593,302	7,775,486
กำไร (ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิ		
จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(3,871,715)	4,971,167
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิ		
ของส่วนที่โอนไปกำไรหรือขาดทุน	(1,519,265)	(1,153,351)
ส่วนเกินกว่าทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย		
ณ วันสิ้นปี	6,202,322	11,593,302
หัก ภาษีเงินได้	(1,240,465)	(2,318,661)
ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิ		
ของมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย - สุทธิจากภาษี	4,961,857	9,274,641

12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการ
มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน	
			31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
			2561	2560	2561	2560	2561	2560
บริษัท บีแอลเอ อินชัวร์รันส์ โบรคเกอร์ จำกัด	นายหน้าประกัน	ไทย	24,000	24,000	99	99	23,760	23,760
Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company	ประกันชีวิต	กัมพูชา	153,598	153,598	52 ⁽²⁾	52 ⁽²⁾	127,357	127,357
หัก ค่าเพื่อการซื้อขาย ⁽¹⁾			-	-			(52,680)	-
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย			177,598	177,598			98,437	151,117

⁽¹⁾ เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทมีมติให้หยุด
การประกอบกิจการและดำเนินการชำระบัญชีโดยสมัครใจ (ดูหมายเหตุข้อ 13)

⁽²⁾ ตามที่ระบุใน "ข้อบังคับของบริษัท"

13. การดำเนินงานที่ยกเลิก

เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทมีมติอนุมัติให้หยุดการประกอบกิจการและดำเนินการชำระบัญชีโดยสมัครใจ ทั้งนี้บริษัทได้จัดประเภทขาดทุนสุทธิของ Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company เป็นการดำเนินงานที่ยกเลิก

งบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ได้รวมสินทรัพย์ของการดำเนินงานที่ยกเลิกไว้จำนวน 97 ล้านบาท โดยยอดคงเหลือส่วนใหญ่เป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และเงินมัดจำ

งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สำหรับการดำเนินงานที่ยกเลิกแสดงดังต่อไปนี้

	(หน่วย : พันบาท)	
	งบการเงินรวม	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2561	2560
การดำเนินงานที่ยกเลิก		
รายได้	81	229
ค่าใช้จ่าย	(19,921)	(17,812)
ขาดทุนก่อนภาษีเงินได้	(19,840)	(17,583)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	-	-
ขาดทุนสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิกสุทธิจากภาษี	(19,840)	(17,583)
ขาดทุนต่อหุ้น*		
ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	(0.006)	(0.005)

* ขาดทุนต่อหุ้นจากการดำเนินงานที่ยกเลิกสำหรับส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท

14. เงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ยอดคงเหลือของเงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับโดยจำแนกอายุตามเงินต้นและดอกเบี้ยที่ค้างชำระแสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

ระยะเวลาค้างชำระ	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ								
	31 ธันวาคม 2561								
	เงินให้กู้ยืม								
	กรรมธรรม์ประกันภัย เป็นประกัน		ทรัพย์สินจำนอง เป็นประกัน		อื่นๆ		รวม		รวม
เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾		
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ เกินกว่ากำหนดชำระ	7,798,115	856,740	3,666,960	4,938	1,425	1	11,466,500	861,679	12,328,179
น้อยกว่า 3 เดือน	-	-	56,496	342	-	-	56,496	342	56,838
3 - 6 เดือน	-	-	21,850	224	-	-	21,850	224	22,074
6 - 12 เดือน	-	-	5,792	296	-	-	5,792	296	6,088
มากกว่า 12 เดือน	-	-	19,290	713	53	2	19,343	715	20,058
รวม	7,798,115	856,740	3,770,388	6,513	1,478	3	11,569,981	863,256	12,433,237
หัก ค่าเผื่อน้ำสงสัย จะสูญ	-	-	(8,440)	(1,071)	-	-	(8,440)	(1,071)	(9,511)
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	7,798,115	856,740	3,761,948	5,442	1,478	3	11,561,541	862,185	12,423,726

⁽¹⁾ แสดงรวมเป็นส่วนหนึ่งของ “รายได้จากการลงทุนค้างรับ” ในงบแสดงฐานะการเงิน

(หน่วย : พันบาท)

ระยะเวลาค้างชำระ	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ								
	31 ธันวาคม 2560								
	เงินให้กู้ยืม								
	กรรมธรรม์ประกันภัย เป็นประกัน		ทรัพย์สินจำนอง เป็นประกัน		อื่นๆ		รวม		รวม
เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ ⁽¹⁾		
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ เกินกว่ากำหนดชำระ	7,104,797	710,107	2,249,943	1,720	6,911	8	9,361,651	711,835	10,073,486
น้อยกว่า 3 เดือน	-	-	29,107	208	-	-	29,107	208	29,315
3 - 6 เดือน	-	-	2,948	59	-	-	2,948	59	3,007
6 - 12 เดือน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มากกว่า 12 เดือน	-	-	15,477	545	53	2	15,530	547	16,077
รวม	7,104,797	710,107	2,297,475	2,532	6,964	10	9,409,236	712,649	10,121,885
หัก ค่าเผื่อน้ำสงสัย จะสูญ	-	-	(4,632)	(507)	-	-	(4,632)	(507)	(5,139)
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	7,104,797	710,107	2,292,843	2,025	6,964	10	9,404,604	712,142	10,116,746

⁽¹⁾ แสดงรวมเป็นส่วนหนึ่งของ “รายได้จากการลงทุนค้างรับ” ในงบแสดงฐานะการเงิน

เงินให้กู้ยืมโดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกันเป็นเงินให้กู้ยืมแก่ผู้เอาประกันภัย โดยให้กู้ในวงเงินไม่เกินมูลค่าเงินสดของกรรมธรรม์ และคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 4.00 - 8.00 ต่อปี ซึ่งเป็นอัตรดอกเบี้ยที่ได้รับ การอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน กำหนดวงเงินกู้ยืมให้แก่พนักงานแต่ละรายโดยกรณีบุคคลค่าประกันด้วยวงเงินสูงสุดที่ 0.1 ล้านบาท ซึ่งคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.00 ต่อปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินให้กู้ยืมแก่พนักงานมีจำนวนเงิน 1.50 ล้านบาท และ 7.00 ล้านบาท ตามลำดับ

เงินให้กู้ยืมแก่พนักงานกรณีมีหลักทรัพย์ค้ำประกันจำนวนเงินสูงสุดที่ 50 เท่าของเงินเดือนรายเดือน ซึ่งคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.00 - 6.00 ต่อปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินให้กู้ยืมแก่พนักงานกรณีมีหลักทรัพย์ค้ำประกันมีจำนวนเงิน 27 ล้านบาท และ 44 ล้านบาท ตามลำดับ

15. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

มูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
อาคารสำนักงานให้เช่า		
ราคาทุน	21,303	21,303
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(3,551)	(2,486)
มูลค่าตามบัญชี	17,752	18,817

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนสำหรับปี 2561 และ 2560 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	18,817	19,882
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(1,065)	(1,065)
มูลค่าตามบัญชีสิ้นปี	17,752	18,817

มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
อาคารสำนักงานให้เช่า	23,127	22,660

มูลค่ายุติธรรมประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระโดยใช้เกณฑ์วิธีวิเคราะห์มูลค่าจากต้นทุน (Cost Approach) สำหรับอาคารสำนักงานให้เช่า คือ การประมาณการต้นทุนในการสร้างอาคารทดแทนใหม่ตามราคา ณ ปัจจุบัน แล้วหักลบด้วยค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งาน และบวกด้วยมูลค่าตลาดของที่ดิน

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายได้ค่าเช่าจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจำนวน 0.83 ล้านบาท (2560: 0.78 ล้านบาท)

16. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

รายการเปลี่ยนแปลงของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคารและ อาคารเช่า	อาคารชุด	งบการเงินรวม เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ อุปกรณ์ สำนักงาน	ยานพาหนะ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน							
1 มกราคม 2560	794,249	448,001	36,633	577,623	23,502	117,999	1,998,007
ซื้อเพิ่ม	-	11,999	-	36,865	-	199,002	247,866
จำหน่าย	-	-	-	(10,808)	(3,594)	-	(14,402)
ปรับปรุง	(3)	-	-	-	-	(9,200)	(9,203)
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่า							
งบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	-	(342)	-	(54)	-	-	(396)
โอนเข้า (ออก)	-	251,418	-	46,575	-	(297,993)	-
31 ธันวาคม 2560	794,246	711,076	36,633	650,201	19,908	9,808	2,221,872
ซื้อเพิ่ม	-	697	-	21,543	20,955	66,351	109,546
จำหน่าย	-	(220)	-	(18,649)	-	-	(18,869)
ปรับปรุง	-	-	-	-	-	(406)	(406)
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่า							
งบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	-	(15)	-	4	-	-	(11)
โอนเข้า (ออก)	-	44,795	-	8,962	-	(53,757)	-
31 ธันวาคม 2561	794,246	756,333	36,633	662,061	40,863	21,996	2,312,132
ค่าเสื่อมราคาสะสม							
1 มกราคม 2560	-	327,229	24,118	474,025	15,071	-	840,443
ค่าเสื่อมราคาสำหรับ							
ส่วนที่จำหน่าย	-	-	-	(10,700)	(3,594)	-	(14,294)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	30,568	1,832	44,822	3,947	-	81,169
31 ธันวาคม 2560	-	357,797	25,950	508,147	15,424	-	907,318
ค่าเสื่อมราคาสำหรับ							
ส่วนที่จำหน่าย	-	(220)	-	(18,562)	-	-	(18,782)
ปรับปรุง	-	1	-	(1)	-	-	-
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	32,186	1,831	51,448	4,463	-	89,928
31 ธันวาคม 2561	-	389,764	27,781	541,032	19,887	-	978,464
มูลค่าสุทธิตามบัญชี							
31 ธันวาคม 2560	794,246	353,279	10,683	142,054	4,484	9,808	1,314,554
31 ธันวาคม 2561	794,246	366,569	8,852	121,029	20,976	21,996	1,333,668
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม							
2560						พันบาท	81,169
2561						พันบาท	89,928

(หน่วย : พันบาท)

	ที่ดิน	งบการเงินเฉพาะกิจการ เครื่องตกแต่ง				งานระหว่าง ก่อสร้าง	รวม
		อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคารและ อาคารเช่า	อาคารชุด	ติดตั้งและ อุปกรณ์ สำนักงาน	ยานพาหนะ		
ราคาทุน							
1 มกราคม 2560	794,249	444,937	36,633	575,959	23,502	117,999	1,993,279
ซื้อเพิ่ม	-	11,999	-	36,847	-	199,002	247,848
จำหน่าย	-	-	-	(10,808)	(3,594)	-	(14,402)
ปรับปรุง	(3)	-	-	-	-	(9,200)	(9,203)
โอนเข้า (ออก)	-	251,418	-	46,575	-	(297,993)	-
31 ธันวาคม 2560	794,246	708,354	36,633	648,573	19,908	9,808	2,217,522
ซื้อเพิ่ม	-	697	-	21,534	20,955	66,351	109,537
จำหน่าย	-	(220)	-	(18,649)	-	-	(18,869)
ปรับปรุง	-	-	-	-	-	(406)	(406)
โอนเข้า (ออก)	-	44,795	-	8,962	-	(53,757)	-
31 ธันวาคม 2561	794,246	753,626	36,633	660,420	40,863	21,996	2,307,784
ค่าเสื่อมราคาสะสม							
1 มกราคม 2560	-	326,912	24,118	473,655	15,071	-	839,756
ค่าเสื่อมราคาสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย	-	-	-	(10,700)	(3,594)	-	(14,294)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	30,021	1,832	44,484	3,947	-	80,284
31 ธันวาคม 2560	-	356,933	25,950	507,439	15,424	-	905,746
ค่าเสื่อมราคาสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย	-	(220)	-	(18,562)	-	-	(18,782)
ปรับปรุง	-	1	-	(1)	-	-	-
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	31,658	1,833	51,070	4,464	-	89,025
31 ธันวาคม 2561	-	388,372	27,783	539,946	19,888	-	975,989
มูลค่าสุทธิตามบัญชี							
31 ธันวาคม 2560	794,246	351,421	10,683	141,134	4,484	9,808	1,311,776
31 ธันวาคม 2561	794,246	365,254	8,850	120,474	20,975	21,996	1,331,795
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม							
2560						พันบาท	80,284
2561						พันบาท	89,025

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ ราคาทุนเดิมก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวในงบการเงินรวมมีจำนวนประมาณ 598 ล้านบาท และ 551 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ : 598 ล้านบาท และ 551 ล้านบาท ตามลำดับ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีที่ดินและอาคารจำนวนหนึ่งซึ่งเลิกใช้งานแล้วแต่ไม่เข้าเงื่อนไขการจัดเป็นสินทรัพย์รอการขาย ราคาทุนเดิมก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

	(หน่วย : พันบาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
ที่ดิน	580	580
อาคาร	1,928	1,928
ส่วนปรับปรุงทรัพย์สินที่เช่า	10,426	9,931
ทรัพย์สินดำเนินงาน	2,203	3,883
คอมพิวเตอร์	111	332
เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์สำนักงาน	5,347	-
รวม	<u>20,595</u>	<u>16,654</u>

17. ค่าความนิยม

ค่าความนิยมเกิดจากเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2557 บริษัทได้มาซึ่งอำนาจควบคุมในบริษัท บีแอลเอ อินชัวร์รันส์ โบรคเกอร์ จำกัด (“บริษัทย่อย”) โดยการซื้อหุ้นทุนและสิทธิออกเสียงในบริษัทย่อยและมูลค่าสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาจากการรวมธุรกิจน้อยกว่าสิ่งตอบแทนที่โอนให้ทำให้เกิดค่าความนิยมจากการซื้อธุรกิจ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 งบการเงินรวมมีค่าความนิยมคงเหลือจำนวน 5.0 ล้านบาท และ 5.0 ล้านบาท ตามลำดับ

18. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

รายการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		
	โปรแกรม คอมพิวเตอร์	โปรแกรม คอมพิวเตอร์ ระหว่างพัฒนา	รวม
ราคาทุน			
1 มกราคม 2560	110,786	-	110,786
เพิ่มขึ้น	2,486	65	2,551
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงิน ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(60)	-	(60)
31 ธันวาคม 2560	113,212	65	113,277
เพิ่มขึ้น	1,227	-	1,227
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงิน ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(2)	-	(2)
โอนเข้า (ออก)	65	(65)	-
31 ธันวาคม 2561	114,502	-	114,502
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
1 มกราคม 2560	91,229	-	91,229
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	10,796	-	10,796
31 ธันวาคม 2560	102,025	-	102,025
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	8,732	-	8,732
31 ธันวาคม 2561	110,757	-	110,757
มูลค่าสุทธิตามบัญชี			
31 ธันวาคม 2560	11,187	65	11,252
31 ธันวาคม 2561	3,745	-	3,745
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
2560		พันบาท	10,796
2561		พันบาท	8,732

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	โปรแกรม		รวม
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	คอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	
ราคาทุน			
1 มกราคม 2560	110,038	-	110,038
เพิ่มขึ้น	2,428	65	2,493
31 ธันวาคม 2560	112,466	65	112,531
เพิ่มขึ้น	1,227	-	1,227
โอนเข้า (ออก)	65	(65)	-
31 ธันวาคม 2561	113,758	-	113,758
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
1 มกราคม 2560	91,088	-	91,088
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	10,563	-	10,563
31 ธันวาคม 2560	101,651	-	101,651
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	8,492	-	8,492
31 ธันวาคม 2561	110,143	-	110,143
มูลค่าสุทธิตามบัญชี			
31 ธันวาคม 2560	10,815	65	10,880
31 ธันวาคม 2561	3,615	-	3,615
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
2560		พันบาท	10,563
2561		พันบาท	8,492

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ซึ่งตัดจำหน่ายเต็มมูลค่าแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่โดยราคาทุนเดิมก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวในงบการเงินรวมมีจำนวนรวมประมาณ 91 ล้านบาท และ 71 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะบริษัท : 91 ล้านบาท และ 71 ล้านบาท ตามลำดับ)

19. สินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

19.1 สินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประกอบด้วยผลกระทบทางภาษีที่เกิดจากรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ					
	31 ธันวาคม		ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/ หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัด บัญชีที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุด		ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/ หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนเปิดเสร็จ สำหรับปีสิ้นสุด	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	วันที่ 31 ธันวาคม		วันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี						
สำรองประกันภัยสำหรับ						
สัญญาประกันภัยระยะยาว	2,757,470	3,051,790	(294,320)	(272,169)	-	-
สำรองค่าสินไหมทดแทน	18,633	18,273	360	6,377	-	-
สำรองผลประโยชน์พนักงาน						
ระยะยาว	28,224	45,419	(13,008)	4,914	(4,187)	422
อื่นๆ	15,853	1,554	14,299	910	-	-
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	2,820,180	3,117,036	(292,669)	(259,968)	(4,187)	422
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี						
เงินลงทุนเพื่อขาย	666,153	1,602,880	141,469	285,979	(1,078,196)	763,563
อื่นๆ	-	2,536	(2,536)	(2,110)	-	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	666,153	1,605,416	138,933	283,869	(1,078,196)	763,563
สินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้						
รอการตัดบัญชี - สุทธิ	2,154,027	1,511,620	(431,602)	(543,837)	1,074,009	(763,141)

19.2 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน		
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	380,089	(33,587)
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	1,458	5,489
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจากผลแตกต่างชั่วคราวและ		
การกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	431,602	543,837
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่รับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	813,149	515,739

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างกำไรทางบัญชีกับค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สามารถแสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
กำไรทางบัญชีก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	5,793,219	4,160,263	5,739,170	4,160,980
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	15%, 20%	15%, 20%	20%	20%
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	1,147,834	832,196	1,147,834	832,196
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่าย				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	1,458	5,489	1,458	5,489
ผลกระทบทางภาษีสุทธิของรายได้				
หรือค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือ				
ค่าใช้จ่ายทางภาษี	(336,143)	(321,946)	(336,143)	(321,946)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่รับรู้				
ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	813,149	515,739	813,149	515,739

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
ภาษีเงินได้ที่เกิดจาก		
(กำไร) ขาดทุน จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	774,343	(994,233)
กำไรจากการขายเงินลงทุนเพื่อขายที่โอนไปปรับรัฐ ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	303,853	230,670
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัย	(4,187)	422
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในส่วนของ (กำไร) ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	1,074,009	(763,141)

20. สิ้นทรัพย์อื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สิ้นทรัพย์อื่นประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	2560	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	2560
หลักประกันตราสารอนุพันธ์	49,500	45,000	49,500	45,000
ภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้า	100,917	135,785	100,917	135,785
ค่าเช่าอาคารจ่ายล่วงหน้า	22,617	34,411	22,617	34,411
เงินมัดจำ	51,099	45,130	27,822	21,776
ลูกหนี้จากการขายเงินลงทุน	555,220	473,018	555,220	473,018
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ				
- ลูกหนี้จากการขายเงินลงทุน	(17,074)	-	(17,074)	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	18,585	11,621	18,503	11,443
อื่นๆ	116,521	79,084	103,592	58,025
รวมสิ้นทรัพย์อื่น	897,385	824,049	861,097	779,458

21. หนี้สินจากสัญญาประกันภัย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 หนี้สินจากสัญญาประกันภัย ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	31 ธันวาคม 2561			31 ธันวาคม 2560		
	หนี้สิน ตามสัญญา ประกันภัย	หนี้สิน ส่วนที่เอา ประกันภัยต่อ	สุทธิ	หนี้สิน ตามสัญญา ประกันภัย	หนี้สิน ส่วนที่เอา ประกันภัยต่อ	สุทธิ
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว	273,908,194	-	273,908,194	256,595,053	-	256,595,053
สำรองค่าสินไหมทดแทน						
ค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับรายงานแล้ว	172,489	(153,422)	19,067	276,597	(127,385)	149,212
ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแต่ยังไม่ได้รับรายงาน	93,163	-	93,163	91,365	-	91,365
สำรองเบี้ยประกันภัย						
สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	1,322,760	(385,758)	937,002	1,180,093	(277,328)	902,765
ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่าย	188,062	-	188,062	168,390	-	168,390
หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ประกันภัย	7,553,099	-	7,553,099	7,666,696	-	7,666,696
รวมหนี้สินจากสัญญาประกันภัย	283,237,767	(539,180)	282,698,587	265,978,194	(404,713)	265,573,481

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	31 ธันวาคม 2561			31 ธันวาคม 2560		
	หนี้สิน ตามสัญญา ประกันภัย	หนี้สิน ส่วนที่เอา ประกันภัยต่อ	สุทธิ	หนี้สิน ตามสัญญา ประกันภัย	หนี้สิน ส่วนที่เอา ประกันภัยต่อ	สุทธิ
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว	273,908,102	-	273,908,102	256,595,048	-	256,595,048
สำรองค่าสินไหมทดแทน						
ค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับรายงานแล้ว	172,489	(153,422)	19,067	276,597	(127,385)	149,212
ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแต่ยังไม่ได้รับรายงาน	93,163	-	93,163	91,365	-	91,365
สำรองเบี้ยประกันภัย						
สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	1,322,760	(385,758)	937,002	1,180,093	(277,328)	902,765
ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่าย	188,062	-	188,062	168,390	-	168,390
หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ประกันภัย	7,553,099	-	7,553,099	7,666,696	-	7,666,696
รวมหนี้สินจากสัญญาประกันภัย	283,237,675	(539,180)	282,698,495	265,978,189	(404,713)	265,573,476

ในระหว่างปี 2561 และ 2560 ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทและบริษัทได้เข้าทำสัญญาประกันภัยต่อเพื่อเป็นการบริหารความเสี่ยงจากการรับประกันภัย ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทและบริษัทบริหารความเสี่ยงโดยการพิจารณาภาระความเสียหายสุทธิจากการรับประกันภัย โดยได้เปิดเผยภาระหนี้สินตามสัญญาประกันภัยในส่วนของความเสียหายรวมและความเสียหายสุทธิ

21.1 สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
	31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
ยอดคงเหลือต้นปี	256,595,053	233,412,294	256,595,048	233,412,294
สำรองเพิ่มขึ้นจากกรมธรรม์ประกันภัยใหม่และกรมธรรม์ประกันภัยที่ยังมีผลบังคับ	26,432,388	30,075,220	26,432,301	30,075,215
สำรองลดลงจากการจ่ายผลประโยชน์กรมธรรม์ประกันภัยขาดอายุ การยกเลิกกรมธรรม์ประกันภัย ฯลฯ	(8,459,595)	(7,552,113)	(8,459,595)	(7,552,113)
สำรองเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากการทดสอบความเพียงพอของหนี้สิน	(659,652)	659,652	(659,652)	659,652
ยอดคงเหลือปลายปี	273,908,194	256,595,053	273,908,102	256,595,048

21.2 สำรองค่าสินไหมทดแทน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สำรองค่าสินไหมทดแทนประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
ยอดคงเหลือต้นปี	367,962	233,740
ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นระหว่างปีปัจจุบัน	2,061,319	2,080,116
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายระหว่างปี	(2,163,629)	(1,945,894)
ยอดคงเหลือปลายปี	265,652	367,962

21.3 สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
ยอดคงเหลือต้นปี	1,180,093	1,134,217
เบี้ยประกันภัยรับสำหรับปี	3,592,546	3,331,744
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ในปีปัจจุบัน	(3,449,879)	(3,285,868)
ยอดคงเหลือปลายปี	1,322,760	1,180,093

21.4 ตารางค่าสินไหมทดแทนสุทธิ

21.4.1 ตารางค่าสินไหมทดแทนก่อนการประกันภัยต่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย : พันบาท)

ปีอุบัติเหตุ	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ							รวม
	ก่อนปี 2556	2556	2557	2558	2559	2560	2561	
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทน :								
- ณ สิ้นปีอุบัติเหตุ	1,649,630	1,550,013	1,609,003	1,662,369	1,786,230	1,788,556	1,968,053	-
- หนึ่งปีถัดไป	1,744,596	1,647,789	1,659,839	1,737,751	1,853,353	1,871,946	-	-
- สองปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	1,662,355	1,738,510	1,857,917	-	-	-
- สามปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	1,662,355	1,738,510	-	-	-	-
- สี่ปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	1,662,355	-	-	-	-	-
- ห้าปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	-	-	-	-	-	-
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทนสัมบูรณ์	1,745,957	1,651,663	1,662,355	1,738,510	1,857,917	1,875,618	2,057,545	12,589,565
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายสะสม	(1,730,441)	(1,650,860)	(1,660,975)	(1,736,598)	(1,857,095)	(1,871,379)	(1,816,565)	(12,323,913)
รวมสำรองค่าสินไหมทดแทน								
ก่อนการประกันภัยต่อ	15,516	803	1,380	1,912	822	4,239	240,980	265,652

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย : พันบาท)

ปีอุบัติเหตุ	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ							รวม
	ก่อนปี 2555	2555	2556	2557	2558	2559	2560	
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทน :								
- ณ สิ้นปีอุบัติเหตุ	1,663,757	1,649,630	1,550,013	1,609,003	1,662,384	1,782,947	1,943,380	-
- หนึ่งปีถัดไป	1,773,694	1,744,596	1,647,789	1,659,839	1,737,766	1,849,582	-	-
- สองปีถัดไป	1,774,857	1,745,957	1,651,663	1,662,355	1,738,526	-	-	-
- สามปีถัดไป	1,774,857	1,745,957	1,651,663	1,662,355	-	-	-	-
- สี่ปีถัดไป	1,774,857	1,745,957	1,651,663	-	-	-	-	-
- ห้าปีถัดไป	1,774,857	1,745,957	-	-	-	-	-	-
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทนสัมบูรณ์	1,774,857	1,745,957	1,651,663	1,662,355	1,738,526	1,852,048	2,032,279	12,457,685
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายสะสม	(1,758,221)	(1,745,013)	(1,650,560)	(1,659,892)	(1,735,648)	(1,847,667)	(1,692,722)	(12,089,723)
รวมสำรองค่าสินไหมทดแทน								
ก่อนการประกันภัยต่อ	16,636	944	1,103	2,463	2,878	4,381	339,557	367,962

21.4.2 ตารางค่าสินไหมทดแทนสุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย : พันบาท)

ปีอุบัติเหตุ	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ							รวม
	ก่อนปี 2556	2556	2557	2558	2559	2560	2561	
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทน :								
- ณ สิ้นปีอุบัติเหตุ	1,649,630	1,550,013	1,609,003	1,662,369	1,786,230	1,788,556	1,968,053	-
- หนึ่งปีถัดไป	1,744,596	1,647,789	1,659,839	1,737,751	1,853,353	1,871,946	-	-
- สองปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	1,662,355	1,738,510	1,857,917	-	-	-
- สามปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	1,662,355	1,738,510	-	-	-	-
- สี่ปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	1,662,355	-	-	-	-	-
- ห้าปีถัดไป	1,745,957	1,651,663	-	-	-	-	-	-
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทนสัมบูรณ์	1,745,882	1,651,538	1,662,248	1,738,455	1,857,866	1,875,604	1,904,550	12,436,143
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายสะสม	(1,730,441)	(1,650,860)	(1,660,975)	(1,736,598)	(1,857,095)	(1,871,379)	(1,816,565)	(12,323,913)
รวมสำรองค่าสินไหมทดแทน								
ก่อนการประกันภัยต่อ	15,441	678	1,273	1,857	771	4,225	87,985	112,230

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย : พันบาท)

ปีอุบัติเหตุ	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ							รวม
	ก่อนปี 2555	2555	2556	2557	2558	2559	2560	
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทน :								
- ณ สิ้นปีอุบัติเหตุ	1,663,757	1,649,630	1,550,013	1,609,003	1,662,384	1,782,947	1,943,380	-
- หนึ่งปีถัดไป	1,773,694	1,744,596	1,647,789	1,659,839	1,737,766	1,849,582	-	-
- สองปีถัดไป	1,774,857	1,745,957	1,651,663	1,662,355	1,738,526	-	-	-
- สามปีถัดไป	1,774,857	1,745,957	1,651,663	1,662,355	-	-	-	-
- สี่ปีถัดไป	1,774,857	1,745,957	1,651,663	-	-	-	-	-
- ห้าปีถัดไป	1,774,857	1,745,957	-	-	-	-	-	-
ประมาณการค่าสินไหม								
ทดแทนสัมบูรณ์	1,774,884	1,745,980	1,651,634	1,662,113	1,737,411	1,850,863	1,907,415	12,330,300
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายสะสม	(1,758,221)	(1,745,013)	(1,650,560)	(1,659,892)	(1,735,648)	(1,847,667)	(1,692,722)	(12,089,723)
รวมสำรองค่าสินไหมทดแทน								
ก่อนการประกันภัยต่อ	16,663	967	1,074	2,221	1,763	3,196	214,693	240,577

21.5 ข้อสมมติที่สำคัญ

21.5.1 ข้อสมมติที่ใช้ในการวัดมูลค่าสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

กลุ่มบริษัทและบริษัทใช้วิธีการวัดมูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยระยะยาวด้วยวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Level Premium Reserve : NPV) ซึ่งใช้วิธีการประมาณการกระแสเงินสดจากเบี้ยประกันภัยและผลประโยชน์จ่าย ภายใต้วิธี NPV บริษัทประมาณการเบี้ยประกันภัยที่จะได้รับด้วยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย และใช้ข้อสมมติในการวัดมูลค่าโดยคำนึงถึงอัตราคิดลด อัตราการเสียชีวิต และอัตราการทุพพลภาพ โดยมีการบวกส่วนเพิ่ม (Margin) สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการกรมธรรม์ วิธีการนี้จะไม่มีการใช้ข้อสมมติในเรื่องอัตราคงอยู่ของกรมธรรม์ (Persistency rate)

ข้อสมมติที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สรุปได้ดังนี้

(1) อัตราการตาย อัตราการเจ็บป่วย และอัตราการอยู่รอด

อ้างอิงตารางมรณะไทยประเภทสามัญและประเภทอุตสาหกรรม และตารางบำนาญไทย ซึ่งเป็นไปตามประกาศ คปภ.

(2) อัตราคิดลด

อัตราคิดลดในการคำนวณสำรอง ใช้อัตราดอกเบี้ยไม่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยและไม่สูงกว่าร้อยละ 6 ต่อปี

21.5.2 ข้อสมมติที่ใช้ในการวัดมูลค่าของสำรองค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแต่ยังไม่ได้รับรายงาน

กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ประมาณการค่าสินไหมทดแทนสำหรับสัญญาระยะสั้น โดยได้คำนึงค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน โดยข้อสมมติในการคำนวณจะใช้จากข้อมูลล่าสุดที่บริษัททราบ ณ วันที่รายงาน ซึ่งประมาณการจากข้อมูลที่เก็บจากในอดีตและการใช้ดุลยพินิจนักคณิตศาสตร์ประกันภัย

21.6 ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่าย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่ายประกอบด้วย

	(หน่วย : พันบาท)	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
เงินค่ามรดกกรม	136,552	125,662
เงินครบกำหนด	49,548	40,444
เงินค่าเวนคืนกรมธรรม์ประกันภัย	1,962	2,284
รวมผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่าย	188,062	168,390

21.7 หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ประกันภัยค้ำจ่าย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ประกันภัยค้ำจ่ายประกอบด้วย

	(หน่วย : พันบาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
เงินฝากเนื่องจากกรมธรรม์ประกันภัย	7,053,376	7,126,814
เบี้ยประกันรับล่วงหน้า	421,000	462,377
เจ้าหนี้กรณียกเว้นค่าเบี้ยประกันภัย	78,723	77,505
รวมหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ประกันภัยค้ำจ่าย	7,553,099	7,666,696

22. เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทมียอดค้างเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อจำแนกตามประเภทหนี้สิน ดังนี้

	(หน่วย : พันบาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
เงินค้างจ่ายเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ	585,436	1,003,195
รวมเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	585,436	1,003,195

23. ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานสำรอง				
ผลประโยชน์พนักงานระยะยาว				
(ดูหมายเหตุข้อ 23.1)	155,259	193,385	153,803	191,781
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานระยะยาวอื่น				
(ดูหมายเหตุข้อ 23.2)	23,378	35,442	23,309	35,316
รวมผลประโยชน์พนักงานค้ำจ่าย	178,637	228,827	177,112	227,097

23.1 ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน

ความเคลื่อนไหวของภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม แสดงได้ดังนี้

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่		งบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม	193,385	168,955	191,781	167,700
เพิ่มขึ้น (ลดลง) ระหว่างปี	(38,126)	24,430	(37,978)	24,081
ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม	155,259	193,385	153,803	191,781

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานและนโยบายการจ้างงานของกลุ่มบริษัทและบริษัท พนักงานทุกคนมีสิทธิได้รับเงินชดเชยตามข้อกำหนดในกฎหมายแรงงาน เมื่อพนักงานครบเกษียณอายุ 60 ปี

23.2 ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานระยะยาวอื่นสำหรับการทำงานกับกลุ่มบริษัทและบริษัทเป็นเวลานาน ความเคลื่อนไหวของภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานระยะยาวอื่นสำหรับการทำงานกับกลุ่มบริษัทและบริษัทเป็นเวลานานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม แสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่		งบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม	35,442	32,851	35,316	32,715
เพิ่มขึ้น (ลดลง) ระหว่างปี	(12,064)	2,591	(12,007)	2,601
ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม	23,378	35,442	23,309	35,316

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่		งบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของ				
พนักงานต้นปี	228,827	201,806	227,097	200,415
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน :				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	28,904	26,925	28,996	26,652
ต้นทุนดอกเบี้ย	7,437	7,063	7,381	7,014
ต้นทุนบริการในอดีต	35,749	-	35,585	-
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการ				
ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง				
ข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	(3,499)	219	(3,492)	219
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง				
ข้อสมมติทางการเงิน	(6,923)	(2,303)	(6,908)	(2,009)
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุง				
จากประสบการณ์	(4,402)	2,345	(4,386)	2,331
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:				
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการ				
ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง				
ข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	(35,790)	4,398	(35,604)	4,366
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง				
ข้อสมมติทางการเงิน	(4,939)	5,392	(4,915)	5,071
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุง				
จากประสบการณ์	19,542	(7,343)	19,586	(7,327)
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(86,269)	(9,675)	(86,228)	(9,635)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของ				
พนักงานปลายปี	178,637	228,827	177,112	227,097

กลุ่มบริษัทและบริษัทคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้า เป็นจำนวนประมาณ 9 ล้านบาท (เฉพาะบริษัท : จำนวน 8 ล้านบาท) (2560: จำนวน 16 ล้านบาท) เฉพาะบริษัท : จำนวน 16 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของกลุ่มบริษัทและบริษัทประมาณ 22 ปี และ 21 ปี ตามลำดับ (เฉพาะบริษัท : 22 ปี และ 21 ปี ตามลำดับ)

ข้อสมมติที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	(ร้อยละต่อปี)	(ร้อยละต่อปี)	(ร้อยละต่อปี)	(ร้อยละต่อปี)
อัตราคิดลดสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน	3.52	3.25	3.52	3.25
อัตราคิดลดสำหรับโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	3.52	3.25	3.52	3.25
อัตราเงินเฟ้อของราคาของรูปพรรณ	3.00	5.00	3.00	5.00
อัตรการขึ้นเงินเดือน	6.00	6.00	6.00	6.00
อัตรการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน (ขึ้นอยู่กับช่วงอายุของพนักงาน)	5.40, 10.70	3.20, 9.30	5.40, 10.70	3.20, 9.30
ราคาของรูปพรรณต่อน้ำหนัก 1 บาท (บาท)	20,200	20,500	20,200	20,500

อัตรามรณะอ้างอิงจากตารางมรณะไทยพื้นฐานประเภทสามัญปี 2560 ที่ยังไม่ได้บวกส่วนที่เพื่อไว้

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	ข้อสมมติเปลี่ยนแปลง	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	จำนวนผลประโยชน์	จำนวนผลประโยชน์
	ร้อยละต่อปี	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)
อัตราคิดลด	0.25	(4,386)	(4,364)
อัตราคิดลด	(0.25)	4,556	4,533
อัตราเงินเฟ้อของราคาทอง	1.00	1,664	1,660
อัตราเงินเฟ้อของราคาทอง	(1.00)	(1,516)	(1,513)
อัตรการขึ้นเงินเดือน	0.25	4,031	4,010
อัตรการขึ้นเงินเดือน	(0.25)	(3,897)	(3,877)
อัตรการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	10.00	(10,360)	(10,308)
อัตรการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	(10.00)	11,233	11,178
ราคาของรูปพรรณต่อน้ำหนัก 1 บาท	10.00	2,338	2,331
ราคาของรูปพรรณต่อน้ำหนัก 1 บาท	(10.00)	(2,338)	(2,331)

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้นอาจไม่ได้แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริงในประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน เนื่องจากการยากที่การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติต่างๆ จะเกิดขึ้นแยกต่างหากจากข้อสมมติอื่นซึ่งอาจมีความสัมพันธ์กัน

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอยู่ในระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่นี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้างสำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วันสุดท้าย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน และมีผลกระทบให้กลุ่มบริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานเพิ่มขึ้น ทั้งนี้กลุ่มบริษัทและบริษัทย่อยได้บันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงบกำไรขาดทุนแล้ว โดยบริษัทจะจ่ายค่าชดเชยเพิ่มเติมดังกล่าวเมื่ออัตราค่าชดเชยดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย

24. หนี้สินอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 หนี้สินอื่นประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
	(หน่วย : พันบาท)			
คำบำเหน็จค้ำจ่าย	640,822	753,494	639,660	751,547
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย	234,006	409,977	233,148	409,497
เบี้ยประกันภัยที่ได้รับเงิน				
แล้วแต่กรรมกรรมยังไม่อนุมัติ	93,021	159,514	93,021	159,514
เงินรับรองการโอนบัญชี	74,345	89,083	74,345	89,083
ภาษีธุรกิจเฉพาะค้ำจ่าย	140,295	130,798	140,295	130,798
เงินค้ำจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์	39,127	171,926	39,127	171,926
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายค้ำจ่าย	63,673	59,730	63,559	59,550
ผลประโยชน์พนักงานระยะสั้นค้ำจ่าย	61,753	141,699	61,753	140,566
อื่นๆ	68,980	72,379	60,540	56,034
รวมหนี้สินอื่น	1,416,022	1,988,600	1,405,448	1,968,515

25. **ทุนที่ออกและชำระแล้วและส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ**

รายการกระทบยอดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ทุนจดทะเบียน		หุ้นสามัญที่ออกและชำระแล้ว		ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	สำรองส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
	จำนวนหุ้น (พันหุ้น)	พันบาท	จำนวนหุ้น (พันหุ้น)	พันบาท	พันบาท	พันบาท
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	1,708,000	1,708,000	1,705,953	1,705,953	3,309,857	11,323
ค่าใช้จ่ายจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ (หมายเหตุ 26)	-	-	1,613	1,613	38,710	1,103
โอนสำรองส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์เป็นส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2	-	-	-	-	12,426	(12,426)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	1,708,000	1,708,000	1,707,566	1,707,566	3,360,993	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	1,708,000	1,708,000	1,707,566	1,707,566	3,360,993	-

26. **การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ - ใบสำคัญแสดงสิทธิ**

ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 2 ของบริษัทเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2550 มีมติอนุมัติให้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 1 ชนิดระบุชื่อและ โอนเปลี่ยนมือไม่ได้เพื่อการเสนอขายแก่พนักงานจำนวน 20 ล้านหน่วย โดยในรุ่นที่ 1 มีการจัดสรรทั้งสิ้น 12.85 ล้านหน่วย คงเหลือสิทธิที่ยังไม่ได้จัดสรรจำนวน 7.15 ล้านหน่วย โดยมติของที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2554 อนุมัติให้ยกเลิกใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 1 จำนวน 7.15 ล้านหน่วยดังกล่าวและอนุมัติให้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2 ชนิดระบุชื่อและ โอนเปลี่ยนมือไม่ได้จำนวน 7.15 ล้านหน่วยแทน และได้มีการจัดสรรให้พนักงานโดยกำหนดให้วันที่ 1 เมษายน 2555 เป็นวันให้สิทธิแก่พนักงานและ/หรือผู้บริหาร

รายละเอียดการอนุมัติการจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิให้แก่พนักงานสรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันหน่วย)

	จำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิ		
	ใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 1	ใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2	รวม
อนุมัติโดยคณะกรรมการบริหารของบริษัท			
เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2551	11,500	-	11,500
เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2552	1,350	-	1,350
เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2555	-	7,150	7,150
รวม	12,850	7,150	20,000

ทั้งนี้ ไบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2 ดังกล่าวมีอายุ 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกไบสำคัญแสดงสิทธิหรือเมื่อพ้นสภาพการเป็นพนักงานของบริษัท โดยมีอัตราใช้สิทธิคือ ไบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้จำนวน 1 หุ้น ในราคาใช้สิทธิเท่ากับราคา 13.50 บาท สำหรับไบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 1 และ 35.00 บาท สำหรับไบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2 โดยสามารถใช้สิทธิครั้งแรกเมื่อครบ 3 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับไบสำคัญแสดงสิทธิ

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/2557 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2557 มีมติอนุมัติการปรับปรุงราคาการใช้สิทธิและอัตรากำไรใช้สิทธิของไบสำคัญแสดงสิทธิที่ออกให้แก่พนักงานทั้ง 2 รุ่นที่ได้รับผลกระทบจากการจ่ายเงินปันผลเป็นหุ้น โดยอัตรากำไรใช้สิทธิของไบสำคัญแสดงสิทธิจะถูกปรับจาก 1 ไบสำคัญแสดงสิทธิต่อหุ้นสามัญ 1 หุ้นเป็น 1 ไบสำคัญแสดงสิทธิต่อหุ้นสามัญ 1.40 หุ้น และราคาใช้สิทธิจะถูกปรับจาก 13.50 บาท และ 35.00 บาท เป็น 9.64 บาท และ 25.00 บาท สำหรับไบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 1 และไบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2 ตามลำดับ

เนื่องจากไบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2 ได้รับอนุมัติให้ออกโดยที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นภายหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 2 เรื่องการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์มีผลบังคับใช้แล้ว บริษัทจึงได้คำนวณมูลค่ายุติธรรมของสิทธิซื้อหุ้น ณ วันออกสิทธิเฉลี่ยเท่ากับ 20.45 บาทต่อหุ้น เพื่อบันทึกค่าใช้จ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีดังกล่าว

ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณมูลค่ายุติธรรมของสิทธิซื้อหุ้น สรุปได้ดังนี้

อัตราเงินปันผลที่คาดหวัง	- ร้อยละ 1.5
ความผันผวนของราคาหุ้นที่คาดการณ์	- ร้อยละ 39.9 (ประมาณโดยอ้างอิงจากข้อมูลในอดีตของราคาหุ้นของบริษัท)
อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยง	- ร้อยละ 3.51 ถึง ร้อยละ 3.64
อายุของสิทธิซื้อหุ้น	- ไม่เกิน 5 ปีนับแต่วันที่ออกไบสำคัญแสดงสิทธิหรือเมื่อพ้นสภาพการเป็นพนักงานของบริษัท
แบบจำลองที่ใช้	- Black Schole - continuous model

ค่าใช้จ่ายพนักงานในรูปของการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ (ไบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีจำนวน 1.1 ล้านบาท ในหมายเหตุประกอบงบข้อ 25

รายการเปลี่ยนแปลงจำนวนหน่วยของใบสำคัญแสดงสิทธิในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันหน่วย)	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
31 ธันวาคม 2560	
จำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2	
จำนวนที่ยังไม่ได้ใช้ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	612
ใช้สิทธิในระหว่างงวด	(572)
สิทธิทั้งหมดไปจากการครบอายุของสิทธิซื้อหุ้น	(40)
จำนวนที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2 ได้ใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทที่เหลือทั้งหมดจำนวน 1.8 ล้านหน่วย ในราคาใช้สิทธิหุ้นละ 25.00 บาท คิดเป็นเงิน 63.2 ล้านบาท

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทได้โอนเงินรับล่วงหน้าค่าหุ้นจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2 ครั้งที่ 8 จำนวน 20.30 ล้านบาท ไปเป็นทุนที่ออกและชำระแล้ว และส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ นอกจากนี้ ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2 ได้ใช้สิทธิครั้งที่ 9 ซื้อหุ้นสามัญของบริษัทจำนวน 0.57 ล้านหน่วย ในราคาใช้สิทธิหุ้นละ 25.00 บาท คิดเป็นจำนวน 20.02 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดรายการเคลื่อนไหวดังนี้

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560							
จำนวนสิทธิ (พันหน่วย)	ราคาใช้สิทธิ ต่อหุ้น (บาท)	รวมเงินที่รับ ชำระ (พันบาท)	ทุนที่ออก และชำระแล้ว (พันบาท)	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ (พันบาท)	เงินรับล่วงหน้า		วันที่ตลาด หลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทยรับเป็น หลักทรัพย์จดทะเบียน
					ค่าหุ้นจากการใช้สิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิ (พันบาท)	วันที่จดทะเบียน เพิ่มทุน	
ใบสำคัญแสดงสิทธิรุ่นที่ 2							
ยอดยกมาต้นงวด							
ครั้งที่ 8	580	25.00	20,300	-	-	20,300	
รายการระหว่างงวด							
ครั้งที่ 8							
โอนระหว่างงวด	-	-	-	812	19,488	(20,300)	19 มกราคม 2560
ครั้งที่ 9							
ใช้สิทธิและโอนระหว่าง							
งวด	572	25.00	20,023	801	19,222	-	24 เมษายน 2560
รวม				1,613	38,710	-	

27. ทุนสำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้ ในปัจจุบันบริษัทได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

28. ส่วนงานดำเนินงาน

กลุ่มบริษัทและบริษัทนำเสนอข้อมูลส่วนงานดำเนินงานในรูปแบบเช่นเดียวกับการรายงานข้อมูลตามประเภทการรับประกันภัยที่ต้องรายงานแก่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (“คปภ.”) เนื่องจากฝ่ายบริหารเห็นว่า กลุ่มบริษัทและบริษัทดำเนินธุรกิจหลักในส่วนงานดำเนินงานที่รายงานเพียงส่วนงานเดียวคือธุรกิจประกันชีวิต และดำเนินธุรกิจในเขตภูมิศาสตร์เดียว คือ ประเทศไทย โดยส่วนงานในประเทศกัมพูชา มีจำนวนที่ไม่มีสาระสำคัญ ทั้งนี้ รายการที่นำเสนอในส่วนงานดำเนินงานนี้ สอดคล้องกับรายงานภายในของกลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุด ด้านการดำเนินงาน ได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน ทั้งนี้ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและบริษัท คือ กรรมการผู้จัดการใหญ่

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานตามที่กล่าวไว้ข้างต้นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม				
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561				
	ผลิตภัณฑ์ ประกันชีวิต ประเภทดั้งเดิม - แบบไม่มี ส่วนร่วม ในเงินปันผล	ผลิตภัณฑ์ ประกันชีวิต ประเภทบำนาญ - แบบไม่มี ส่วนร่วม ในเงินปันผล	ประกัน อุบัติเหตุ ส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม
รายได้จากการรับประกันภัย					
เบี้ยประกันภัยรับ	39,812,506	1,038,184	41,305	-	40,891,995
หัก เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ	(1,303,543)	-	-	-	(1,303,543)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	38,508,963	1,038,184	41,305	-	39,588,452
หัก สารองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน	(33,780)	-	(457)	-	(34,237)
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิ					
จากการประกันภัยต่อ	38,475,183	1,038,184	40,848	-	39,554,215
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	374,928	-	-	-	374,928
รวมรายได้จากการรับประกันภัย	38,850,111	1,038,184	40,848	-	39,929,143
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย					
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว เพิ่มขึ้นจากปีก่อน	16,631,705	681,350	-	-	17,313,055
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัย และค่าสินไหมทดแทน - สุทธิจากการประกันภัยต่อ	24,496,828	167,563	6,854	-	24,671,245
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	3,342,867	111,575	792	9,850	3,465,084
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	839,443	17,043	671	19	857,176
รวมค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย	45,310,843	977,531	8,317	9,869	46,306,560

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม				
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560				
	ผลิตภัณฑ์ ประกันชีวิต	ผลิตภัณฑ์ ประเภทดั้งเดิม	ผลิตภัณฑ์ - แบบไม่มี ส่วนร่วม	ประกัน อุบัติเหตุ	รวม
ในเงินปันผล	ในเงินปันผล	ส่วนบุคคล	อื่น ๆ		
รายได้จากการรับประกันภัย					
เบี้ยประกันภัยรับ	42,804,070	1,194,363	40,723	-	44,039,156
หัก เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อ	(1,096,809)	-	-	-	(1,096,809)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	41,707,261	1,194,363	40,723	-	42,942,347
หัก สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน	(26,712)	-	(866)	-	(27,578)
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิ					
จากการประกันภัยต่อ	41,680,549	1,194,363	39,857	-	42,914,769
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	268,146	-	-	-	268,146
รวมรายได้จากการรับประกันภัย	41,948,695	1,194,363	39,857	-	43,182,915
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย					
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว เพิ่มขึ้นจากปีก่อน	22,483,736	699,018	-	-	23,182,754
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัย และค่าสินไหมทดแทน - สุทธิจากการประกันภัยต่อ	22,727,313	91,934	5,102	-	22,824,349
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	3,378,696	119,352	803	8,742	3,507,593
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	959,804	21,908	731	84	982,527
รวมค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย	49,549,549	932,212	6,636	8,826	50,497,223

29. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุด		สำหรับปีสิ้นสุด	
	วันที่ 31 ธันวาคม	วันที่ 31 ธันวาคม	วันที่ 31 ธันวาคม	วันที่ 31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	1,048,121	923,362	1,042,617	916,734
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์	177,927	170,597	177,478	170,121
ค่าภาษีอากร	5,320	5,895	5,320	5,895
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น	539,179	572,505	538,554	572,341
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1,770,547	1,672,359	1,763,969	1,665,091

30. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายตามลักษณะสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2560	สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2560
ค่าใช้จ่ายพนักงาน				
รวมอยู่ในผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์				
ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการ				
ค่าสินไหมทดแทน	35,989	33,707	35,989	33,707
รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	23,526	19,487	23,526	19,487
รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1,048,121	923,362	1,042,617	916,734
รวม	1,107,636	976,556	1,102,132	969,928
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์				
รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	177,927	170,597	177,478	170,121
รวม	177,927	170,597	177,478	170,121

31. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มบริษัทและบริษัทและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยกลุ่มบริษัทและพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 5 ถึง 15 ของเงินเดือนซึ่งขึ้นอยู่กับอายุงานของพนักงาน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยผู้จัดการกองทุนที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังและจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของกลุ่มบริษัท ในระหว่างปี 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นจำนวนเงิน 40 ล้านบาท และ 40 ล้านบาท ตามลำดับ (เฉพาะบริษัท: 40 ล้านบาท และ 40 ล้านบาท ตามลำดับ)

32. ผลกำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรม

ผลกำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าเงินลงทุนเพื่อค้า	(15,580)	(15,272)
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	59,522	53,830
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	18,034	62,846
รวมกำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรม	61,976	101,404

33. ผลกระทบทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับแต่ละองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ผลกระทบทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับแต่ละองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2561		2560			
	จำนวน ก่อนภาษี	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี	จำนวน สุทธิจากภาษี	จำนวน ก่อนภาษี	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี	จำนวน สุทธิจากภาษี
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่า เงินลงทุนเพื่อขาย	(3,871,715)	774,343	(3,097,372)	4,971,167	(994,233)	3,976,934
การโอนกลับกำไรที่เกิดขึ้นจริง จากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	(1,519,265)	303,853	(1,215,412)	(1,153,351)	230,670	(922,681)
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลง ค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(496)	-	(496)	(9,115)	-	(9,115)
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน	21,187	(4,187)	17,000	(2,447)	422	(2,025)
รวม	(5,370,289)	1,074,009	(4,296,280)	3,806,254	(763,141)	3,043,113

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2561			2560		
จำนวน ก่อนภาษี	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี	จำนวน สุทธิจากภาษี	จำนวน ก่อนภาษี	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี	จำนวน สุทธิจากภาษี	
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่า เงินลงทุนเพื่อขาย	(3,871,715)	774,343	(3,097,372)	4,971,167	(994,233)	3,976,934
การโอนกลับ (กำไร) ขาดทุนที่เกิดขึ้นจริง จากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	(1,519,265)	303,853	(1,215,412)	(1,153,351)	230,670	(922,681)
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน	20,933	(4,187)	16,746	(2,110)	422	(1,688)
รวม	(5,370,047)	1,074,009	(4,296,038)	3,815,706	(763,141)	3,052,565

34. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกิจการที่เกี่ยวข้องกันแต่ละรายการ กลุ่มบริษัทและบริษัทค้ำประกันถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันสามารถสรุปได้ดังนี้

รายชื่อกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	ประเภทกิจการ	ความสัมพันธ์กับบริษัท
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ธนาคาร	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)	ประกันภัย	การถือหุ้นและมีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท สรชัยวิวัฒน์ จำกัด	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
บริษัท ไทยรีประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	ประกันชีวิต	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)	การแพทย์	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
บริษัท น้ำตาลราชบุรี จำกัด	อุตสาหกรรม	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท นารายณ์ร่วมพัฒนา จำกัด	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	ถือหุ้นโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
บริษัท อาคารกรุงเทพธุรกิจ (1987) จำกัด	ให้เช่าทรัพย์สิน	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด	ธุรกิจบริการ	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำกัด (มหาชน)	อุตสาหกรรม	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) ⁽²⁾	ธุรกิจการเกษตร	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท ไทคอน อินดัสเทรียล คอนเน็คชั่น จำกัด (มหาชน)	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	ถือหุ้นโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท อาเซียคลังสินค้า จำกัด	ให้เช่าทรัพย์สิน	ถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
บริษัท เอก-ชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด	พาณิชย์	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด ⁽¹⁾	จัดการกองทุน	มีผู้ถือหุ้นและกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท หลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	หลักทรัพย์	เป็นบริษัทย่อยของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
บริษัท บีแอลเอ อินชัวร์نس โบรกเกอร์ จำกัด	นายหน้าประกันวินาศภัย	เป็นบริษัทย่อย
บริษัท บางปะอิน กอล์ฟ จำกัด	ธุรกิจบริการ	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
บริษัท บางกอก มิตรูบิซิ ยูเอฟเจ ลิส จำกัด	ธุรกิจบริการ	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน

รายชื่อกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	ประเภทกิจการ	ความสัมพันธ์กับบริษัท
บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน) ⁽¹⁾	การแพทย์	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท ทีเอ็ม ดี ไชน์ จำกัด	ธุรกิจบริการ	ถือหุ้นโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
บริษัท ไอ-โคเรคท์ไลฟ์ อินชัวร์นส์ โบรคเกอร์ จำกัด Bangkok Life Assurance (Cambodia) Public Limited Company	นายหน้าประกันชีวิต ประกันชีวิต	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน เป็นบริษัทย่อย

- (1) ถือหุ้นกิจการที่เกี่ยวข้องกันจนถึงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2559 เนื่องจากกลุ่มบริษัทและบริษัทไม่มีกรรมการร่วมกันกับ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด ตั้งแต่วันดังกล่าวแล้ว และกลับมาถือหุ้นกิจการที่เกี่ยวข้องกันใหม่ตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม 2560 โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทมีกรรมการร่วมกันกับ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมบัวหลวง จำกัด และถือหุ้นกิจการที่เกี่ยวข้องกันจนถึงวันที่ 5 พฤษภาคม 2561 เนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยไม่มีกรรมการร่วมกันกับ บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมบัวหลวง จำกัด ตั้งแต่วันดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีกรรมการร่วมกันกับ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด อีกครั้ง
- (2) ถือหุ้นกิจการที่เกี่ยวข้องกันจนถึงวันที่ 25 เมษายน 2560 เนื่องจากกลุ่มบริษัทและบริษัทไม่มีกรรมการร่วมกันกับ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่วันดังกล่าวแล้ว
- (3) ถือหุ้นกิจการที่เกี่ยวข้องกันจนถึงวันที่ 1 พฤษภาคม 2561 เนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยไม่มีกรรมการร่วมกันกับ บริษัท บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่วันดังกล่าวแล้ว

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างกลุ่มบริษัทและบริษัทและกิจการเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม		นโยบายการกำหนดราคา
	2561	2560	
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
เบียประกันภัยรับ	7,089	5,769	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
เบียประกันภัยต่อจ่าย	314,024	279,148	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ดอกเบี้ยรับ - เงินฝากธนาคาร ตัวสัญญา ใช้เงินและหุ้นกู้	426,266	456,515	อัตราเดียวกับสถาบันการเงินและบริษัทที่เกี่ยวข้องกันคิด ให้กับลูกค้าทั่วไป
ดอกเบี้ยรับ - เงินให้กู้ยืม โดยมีทรัพย์สิน จำนองเป็นประกัน	3,954	5,591	อัตราเดียวกับอัตราที่กลุ่มบริษัทและบริษัทคิดให้กับผู้กู้ยืม ทั่วไปที่มีทรัพย์สินจำนอง
เงินปันผลรับ	288,319	450,450	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้ค่าตอบแทนและค่าบริการ	11,838	33,183	อัตราตามสัญญาที่ตกลงกัน โดยคิดรายได้อัตราตอบแทนและ ค่าบริการต่อตารางเมตรต่อเดือน
รายได้ค่าธรรมเนียมนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ กำไร (ขาดทุน) จากสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและ แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	38,166 91,137	72,323 (267,709)	เป็นปกติทางการค้าของธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ เป็นไปตามเงื่อนไขสัญญา
ค่าจ้างและค่าพาหนะ	1,704,705	1,836,480	อัตราตามสัญญาที่ตกลงกัน โดยคิดเป็นอัตราร้อยละต่อเบีย ประกันภัยรับ

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม		นโยบายการกำหนดราคา
	2561	2560	
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
ค่าสินไหมรับคืน	297,030	231,957	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าสินไหมจ่ายและค่าตรวจสอบสภาพ	19,433	75,144	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	157,059	156,283	อัตราเดียวกับสถาบันการเงินและบริษัทที่เกี่ยวข้องกันคิด ให้กับลูกค้าทั่วไป
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่าย	2,499	1,966	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าเช่าอาคารและค่าบริการ	71,847	68,550	สำหรับอาคารสำนักงานใหญ่ค่าเช่าตารางเมตรละประมาณ 90 บาทต่อเดือน ค่าบริการตารางเมตรละประมาณ 29 บาท ต่อเดือน ตามสัญญาเช่าระยะยาว และค่าเช่าตารางเมตรละ ประมาณ 44 บาท และ 138 บาทต่อเดือน และค่าบริการ ตารางเมตรละประมาณ 91 บาทและ 307 บาทต่อเดือน สำหรับอาคารเช่าของสาขาเช่าตารางเมตรละประมาณ 100 บาท 150 บาท 188 บาท และ 315 บาทต่อเดือนและ ค่าบริการตารางเมตรละประมาณ 342 บาท และ 200 บาท ต่อเดือน
ค่าบริการอื่น ๆ	12,582	17,499	เป็นตามเงื่อนไขสัญญาและเป็นราคาที่คิดกับสมาชิกในอัตรา โดยทั่วไป

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม		นโยบายการกำหนดราคา
	2561	2560	
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
บริษัทย่อย			
รายได้ค่าเช่าและค่าบริการ	569	616	อัตราตามสัญญาที่ตกลงกันโดยคิดค่าเช่าและค่าบริการ ต่อตารางเมตรต่อเดือน
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
เบี้ยประกันภัยรับ	7,089	5,769	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
เบี้ยประกันภัยต่อจ่าย	314,024	279,148	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ดอกเบี้ยรับ - เงินฝากธนาคาร ตั๋วสัญญาใช้ เงินและหุ้นผู้	426,245	456,489	อัตราเดียวกับสถาบันการเงินและบริษัทที่เกี่ยวข้องกันคิด ให้กับลูกค้าทั่วไป

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	สำหรับปีสิ้นสุด	วันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	
ดอกเบี้ยรับ - เงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สิน จำนองเป็นประกัน	3,954	5,591	อัตราเดียวกับอัตราที่บริษัทคิดให้กับผู้กู้ยืมทั่วไปที่มี ทรัพย์สินจำนอง
เงินปันผลรับ	288,319	450,450	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้ค่าธรรมเนียมนายหน้าซื้อขาย หลักทรัพย์	38,166	72,323	เป็นปกติทางการค้าของธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์
กำไร (ขาดทุน) จากสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	91,137	(267,709)	เป็นไปตามเงื่อนไขสัญญา
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	1,704,705	1,836,480	อัตราตามสัญญาที่ตกลงกัน โดยคิดเป็นอัตราร้อยละต่อเบี้ย ประกันภัยรับ
ค่าสินไหมรับคืน	297,030	231,957	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าสินไหมจ่ายและค่าตรวจสอบสภาพ	19,433	75,144	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	156,969	156,166	อัตราเดียวกับสถาบันการเงินและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน คิดให้กับลูกค้าทั่วไป
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่าย	2,493	1,960	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าเช่าอาคารและค่าบริการ	71,847	68,550	สำหรับอาคารสำนักงานใหญ่ค่าเช่าตารางเมตรละประมาณ 90 บาทต่อเดือน ค่าบริการตารางเมตรละประมาณ 29 บาท ต่อเดือน ตามสัญญาเช่าระยะยาว และค่าเช่าตารางเมตรละ ประมาณ 44 บาท และ 138 บาทต่อเดือน และค่าบริการตาราง เมตรละประมาณ 91 บาทและ 307 บาทต่อเดือน สำหรับอาคารเช่าของสาขาเช่าตารางเมตรละประมาณ 100 บาท 150 บาท 188 บาท และ 315 บาทต่อเดือน และ ค่าบริการตารางเมตรละประมาณ 342 บาทและ 200 บาท ต่อเดือน
ค่าบริการอื่น ๆ	6,277	17,499	เป็นตามเงื่อนไขสัญญาและเป็นราคาที่คิดกับสมาชิกในอัตรา โดยทั่วไป

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เบี้ยประกันภัยรับจากช่องทางจัดการจำหน่าย Bancassurance มีจำนวนโดยประมาณร้อยละ 61.46 และร้อยละ 64.15 ของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัทและบริษัทและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
บริษัทย่อย				
หนี้สินอื่น				
เงินมัดจำ	-	-	66	66
รวมหนี้สินอื่น	-	-	66	66
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
เงินฝากสถาบันการเงิน				
(รวมอยู่ในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด)	578,555	1,051,281	570,847	1,043,223
สินทรัพย์ลงทุน				
เงินลงทุนเพื่อขาย - ราคาทุน				
ตราสารทุนในประเทศ	2,185,247	2,221,635	2,185,247	2,221,635
หน่วยลงทุนในประเทศ	3,462,177	3,337,446	3,462,177	3,337,446
รวมเงินลงทุนเพื่อขาย - ราคาทุน	5,647,424	5,559,081	5,647,424	5,559,081
บวก กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	2,007,586	2,030,324	2,007,586	2,030,324
รวมเงินลงทุนเพื่อขาย - มูลค่ายุติธรรม	7,655,010	7,589,405	7,655,010	7,589,405
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด - ราคาทุน/				
ราคาทุนตัดจำหน่าย				
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	2,945,000	2,745,000	2,945,000	2,745,000
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	5,729,391	6,316,261	5,729,391	6,316,261
รวมเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด - ราคาทุน/				
ราคาทุนตัดจำหน่าย	8,674,391	9,061,261	8,674,391	9,061,261
เงินลงทุนทั่วไป - ตราสารทุนต่างประเทศ	11,167	11,167	11,167	11,167
เงินให้กู้ยืม	47,614	73,060	47,614	73,060
รวมสินทรัพย์ลงทุน	16,388,182	16,734,893	16,388,182	16,734,893

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)				
ลูกหนี้จากการประกันภัยต่อ	222,375	230,784	222,375	230,784
ลูกหนี้ตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	8,139,953	5,585,475	8,139,953	5,585,475
สินทรัพย์อื่น				
รายได้ค้างรับ	5,867	6,641	-	-
ค่าเช่าอาคารจ่ายล่วงหน้า	22,617	34,411	22,617	34,411
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	15	208	15	208
รวมสินทรัพย์อื่น	28,499	41,260	22,632	34,619
เจ้าหนี้จากการประกันภัยต่อ	145,082	187,294	145,082	187,294
ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	1,626	10,468	1,626	10,468
เจ้าหนี้ตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	8,155,733	5,622,022	8,155,733	5,622,022
หนี้สินอื่น				
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จค้างจ่าย	268,975	366,786	268,975	366,786
เจ้าหนี้ค่าเบี้ยประกัน	8,439	16,410	-	-
ค่าเช่าอาคารและค่าบริการค้างจ่าย	60	128	60	128
รวมหนี้สินอื่น	277,474	383,324	269,035	366,914

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหารสำคัญ

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่ให้แก่กรรมการและผู้บริหารสำคัญ ดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560
ผลประโยชน์ระยะสั้น	71,439	55,481	71,439	55,481
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	2,688	1,842	2,688	1,842
ผลประโยชน์ที่จ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ (หมายเหตุ 26)	-	360	-	360
รวมคำตอบแทนกรรมการและผู้บริหารสำคัญ	74,127	57,683	74,127	57,683

รายละเอียดของใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญของกลุ่มบริษัทและบริษัทที่จัดสรรให้แก่พนักงานได้แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 26

35. หลักทรัพย์ประกันวงไว้กับนายทะเบียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทได้วางหลักทรัพย์ประกันไว้กับนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกันชีวิตดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2561		31 ธันวาคม 2560	
	ราคาทุน/ราคาทุน ตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุน/ราคาทุน ตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	23,127	24,881	23,200	25,605

36. ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เป็นเงินสำรองวงไว้กับนายทะเบียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทได้วางหลักทรัพย์ไว้เป็นเงินสำรองประกันภัยกับนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกันชีวิตดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2561		31 ธันวาคม 2560	
	ราคาทุน/ราคาทุน ตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุน/ราคาทุน ตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม
พันธบัตรรัฐบาล	58,433,626	65,717,481	52,400,828	61,274,166
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	4,899,967	5,359,018	5,699,921	6,375,488
รวม	63,333,593	71,076,499	58,100,749	67,649,654

37. เงินสมทบกองทุนประกันชีวิต

เงินสมทบกองทุนประกันชีวิตสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
	ยอดเงินสมทบกองทุนประกันชีวิตสะสมต้นปี	343,828
เงินสมทบกองทุนประกันชีวิตระหว่างปี	40,892	44,039
ยอดเงินสมทบกองทุนประกันชีวิตสะสมสิ้นปี	384,720	343,828

38. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณ โดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัท (ไม่รวมกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

กำไรต่อหุ้นปรับลดคำนวณ โดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัท (ไม่รวมกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยผลรวมของจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปีกับจำนวน ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่บริษัทอาจต้องออกเพื่อแปลงหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดทั้งสิ้นให้ เป็นหุ้นสามัญ โดยสมมติว่าได้มีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ ณ วันต้นงวดหรือ ณ วันออกหุ้นสามัญเทียบเท่า

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและกำไรต่อหุ้นปรับลดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 แสดง การคำนวณ ได้ดังนี้

งบการเงินรวม						
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี (พันบาท)	จำนวนหุ้นสามัญ ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)		กำไรต่อหุ้น (บาท)			
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไร (ขาดทุน) สำหรับงวดส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท						
- จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	4,980,056	3,644,531			2.916	2.134
- จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	(10,317)	(9,143)			(0.006)	(0.005)
กำไรสำหรับปีส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท	4,969,739	3,635,388	1,707,566	1,707,566	2.910	2.129
กำไรต่อหุ้นปรับลด	4,969,739	3,635,388	1,707,566	1,707,566	2.910	2.129
งบการเงินเฉพาะกิจการ						
กำไรสำหรับปี (พันบาท)	จำนวนหุ้นสามัญ ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)		กำไรต่อหุ้น (บาท)			
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรสำหรับปีส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท	4,926,021	3,645,241	1,707,566	1,707,566	2.885	2.135
กำไรต่อหุ้นปรับลด	4,926,021	3,645,241	1,707,566	1,707,566	2.885	2.135

39. เงินปันผลจ่าย

เงินปันผลจ่ายที่ประกาศจ่ายในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	อนุมัติโดย	จำนวนเงินปันผลรวม (ล้านบาท)	จำนวนเงินปันผลต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลประจำปีสำหรับปี 2560	มติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2561 และอนุมัติโดย คปภ. เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2561	375	0.22
เงินปันผลระหว่างกาลจากผลการ ดำเนินงานสำหรับงวดหกเดือน สิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2561	มติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2561 และอนุมัติ โดย คปภ. เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2561	546	0.32
รวมเงินปันผลจ่ายในระหว่างปี 2561		921	0.54
เงินปันผลประจำปีสำหรับปี 2559	มติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560 และอนุมัติโดย คปภ. เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2560	730	0.43
เงินปันผลระหว่างกาลจากผลการ ดำเนินงานสำหรับงวดหกเดือน สิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2560	มติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2560 และอนุมัติ โดย คปภ. เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2560	543	0.32
รวมเงินปันผลจ่ายในระหว่างปี 2560		1,273	0.75

40. ภาระผูกพัน

- 40.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัท ได้ทำสัญญาก่อสร้างอาคารกับบริษัทภายในประเทศ เป็นจำนวนเงิน 122.56 ล้านบาท และ 228.06 ล้านบาท ตามลำดับ และกลุ่มบริษัทและบริษัท มีภาระผูกพันคงเหลือที่ต้องจ่ายตามสัญญาเป็นจำนวน 54.19 ล้านบาท และ 44.73 ล้านบาท ตามลำดับ
- 40.2 กลุ่มบริษัทและบริษัทได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าพื้นที่ในอาคาร รถยนต์ และอุปกรณ์ อายุของสัญญามีระยะเวลาประมาณ 1 ถึง 5 ปี สำหรับการเช่าพื้นที่ในอาคาร และ ประมาณ 1 ถึง 5 ปี สำหรับการเช่ารถยนต์และอุปกรณ์ สัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาที่บอกเลิกไม่ได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		
	จ่ายชำระภายใน		
	1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าดำเนินงาน - บริษัทที่เกี่ยวข้อง	26.92	9.69	36.61
สัญญาเช่าดำเนินงาน - อื่นๆ	17.67	15.02	32.69
สัญญาบริการ	0.23	0.02	0.25
รวม	44.82	24.73	69.55

(หน่วย : ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		
	จ่ายชำระภายใน		
	1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าดำเนินงาน - บริษัทที่เกี่ยวข้อง	27.61	28.91	56.52
สัญญาเช่าดำเนินงาน - อื่นๆ	22.08	18.26	40.34
สัญญาบริการ	0.23	0.03	0.26
รวม	49.92	47.20	97.12

(หน่วย : ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		
	จ่ายชำระภายใน		
	1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าดำเนินงาน - บริษัทที่เกี่ยวข้อง	26.92	9.69	36.61
สัญญาเช่าดำเนินงาน - อื่นๆ	17.52	14.96	32.48
สัญญาบริการ	0.21	-	0.21
รวม	44.65	24.65	69.30

(หน่วย : ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		
	จ่ายชำระภายใน		
	1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
สัญญาเช่าดำเนินงาน - บริษัทที่เกี่ยวข้อง	27.61	28.91	56.52
สัญญาเช่าดำเนินงาน - อื่นๆ	21.92	18.04	39.96
สัญญาบริการ	0.21	-	0.21
รวม	49.74	46.95	96.69

กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้ค่าเช่าที่เกิดขึ้นจากสัญญาเช่าดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 51.04 ล้านบาท (วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 54.16 ล้านบาท)

- 40.3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทอาจต้องฝากเงินในอนาคตจากเงื่อนไขการลงทุนตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 11.6 (1) ซึ่งสรุปได้ดังนี้

จ่ายภายใน	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
1 ปี	1,200,000	1,200,000
2 - 5 ปี	-	300,000

- 40.4 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารจำนวน 2.2 ล้านบาท และ 1.5 ล้านบาท ตามลำดับ

41. คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีคดีถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายและคดีความยังไม่สิ้นสุดจำนวนรวมประมาณ 12 ล้านบาท และ 18 ล้านบาท ตามลำดับ จากการเป็นผู้รับประกันภัยกลุ่มบริษัทและบริษัทไม่ได้ตั้งสำรองเพื่อความเสียหายจากคดีความดังกล่าว เนื่องจากยังคงมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับผลของการพิจารณาคดี

42. การวัดมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

กลุ่มบริษัทและบริษัทใช้วิธีราคาตลาดเป็นเทคนิคในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทและบริษัทย่อยจะใช้วิธีราคาทุนหรือวิธีรายได้เป็นเทคนิคในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ดังกล่าวแทน

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ในการนำเทคนิคการวัดมูลค่ายุติธรรมข้างต้นมาใช้ กิจการต้องใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ (observable inputs) ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมให้มากที่สุด

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 เรื่อง มูลค่ายุติธรรม กำหนดลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ออกเป็น 3 ระดับ ตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์อย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ (unobservable inputs) เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคต ที่กิจการประมาณขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมแยก แสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)				
งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ				
31 ธันวาคม 2561				
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า				
ตราสารทุน	33,497	-	-	33,497
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย				
ตราสารทุน	39,533,401	6,083,698	-	45,617,099
ตราสารหนี้	-	29,554,842	-	29,554,842
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด				
ตราสารหนี้	-	220,003,790	13,565,293	233,569,083
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน				
ตราสารอนุพันธ์	-	-	23,127	23,127
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	551,362	-	551,362
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	125,015	-	125,015
เงินให้กู้ยืม				
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	-	-	8,588,670	8,588,670
โดยมีอสังหาริมทรัพย์จำนองเป็นประกัน	-	-	3,767,208	3,767,208
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	143,304	-	143,304
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	713	-	713

(หน่วย : พันบาท)

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

31 ธันวาคม 2560

	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า				
ตราสารทุน	87,957	-	-	87,957
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย				
ตราสารทุน	38,200,799	6,226,402	-	44,427,201
ตราสารหนี้	-	32,694,734	-	32,694,734
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด				
ตราสารหนี้	-	215,456,259	13,636,723	229,092,982
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	22,660	22,660
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	701,820	-	701,820
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	36,670	-	36,670
เงินให้กู้ยืม				
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	-	-	7,865,321	7,865,321
โดยมีอสังหาริมทรัพย์จำนองเป็นประกัน	-	-	2,295,883	2,295,883
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	132,206	-	132,206
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	937	-	937

ในระหว่างปีปัจจุบัน ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

43. ความเสี่ยงของบริษัทประกันชีวิต

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร บริษัทจึงกำหนดให้ บริษัทและกลุ่มบริษัท ต้องดำเนินการบริหารความเสี่ยงตามกรอบนโยบายและมาตรฐานในการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่ดีของบริษัท โดยกำหนดให้กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องระบุความเสี่ยงและบริหารความเสี่ยงเพื่อลดผลกระทบซึ่งอาจจะเกิดขึ้นทั้งในด้านฐานะการเงินและชื่อเสียงของบริษัทและกลุ่มบริษัท

ความเสี่ยงด้านการรับประกันภัย

ความเสี่ยงจากการรับประกันภัย คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากอัตราการตาย อัตราการเจ็บป่วย อัตราความคงอยู่ หรืออัตราค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากอัตราค่าใช้จ่ายที่ได้ประมาณการไว้ ทำให้เกิดผลกระทบทางลบ กับผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและบริษัท ซึ่งการบริหารความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยของกลุ่มบริษัท และบริษัทเริ่มจากการพัฒนาแบบประกัน โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทมีคณะทำงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีหน้าที่ในการสร้างแนวคิดและพัฒนาสินค้าให้เป็นไปตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและ สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินงานภายใต้กรอบนโยบายความเสี่ยงของกลุ่มบริษัทและบริษัท

นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทและบริษัทยังมีการกำหนดแนวทางในการพิจารณารับประกันที่เป็นมาตรฐานตาม แบบประกัน อายุ และเพศไว้อย่างชัดเจนในการคัดเลือกภัยจากกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการทำประกันชีวิต โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ได้แก่ อัตราภาระ ความคงอยู่ของกรรมธรรม์ หรือความสามารถในการชำระ เบี้ยประกันภัยของผู้เอาประกันด้วยเช่นกัน และเมื่อรับประกันภัยแล้ว กลุ่มบริษัทและบริษัทยังได้ ดำเนินการประเมินความเพียงพอของสำรองประกันภัยและเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยงให้อยู่ใน ระดับที่เพียงพอและสูงกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้มั่นใจว่า กลุ่มบริษัทและบริษัทจะสามารถ รองรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีการทบทวนข้อสมมติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มั่นใจว่าข้อสมมติที่ใช้ในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์และการทดสอบความเพียงพอของหนี้สินและการคำนวณเงินกองทุนของกลุ่มบริษัทและ บริษัทเป็นปัจจุบัน ทั้งนี้ ความเสี่ยงหลักด้านการรับประกันภัยของกลุ่มบริษัทและบริษัท ประกอบไป ด้วย

(1) อัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ย หมายถึง ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ทั้งนี้กลุ่มบริษัทและบริษัท มีแนวทางการบริหารความเสี่ยง โดยกำหนดให้คณะทำงานบริหารเงินกองทุนคอยติดตาม ประเมินและ รายงานปัจจัยเสี่ยงและดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (KRI : Key Risk Indicators) อย่างใกล้ชิด รวมถึงการบริหาร สินทรัพย์และหนี้สิน (Asset and Liability Management: ALM) ด้วยการทำ Duration Matching เพื่อลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยทั้งในฝั่งของสินทรัพย์และหนี้สิน และ ทดสอบภาวะวิกฤต (Stress test) ภายใต้สถานการณ์สมมติต่างๆ (Scenario test) ทั้งปัจจุบันและ ถ่วงหน้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการวางแผนการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน ได้อย่างเหมาะสม

(2) ความเสี่ยงด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์

ความเสี่ยงด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ หมายถึง ข้อบกพร่องในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประกันภัย ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายได้จากเบี้ยประกันภัยรับรายได้ใหม่จากช่องทางธนาคาร ในสัดส่วนที่สูง กลุ่มบริษัทและบริษัทจึงมีการบริหารความเสี่ยงในการออกแบบผลิตภัณฑ์โดยการ พัฒนาศักยภาพและเพิ่มสัดส่วนของรายได้จากช่องทางอื่นๆ อาทิ ช่องทางการขายผ่านตัวแทน ช่องทางขายแบบประกันภัยกลุ่ม และช่องทางการขายผ่านทางโทรศัพท์ ให้เพิ่มมากขึ้น รวมถึงการเพิ่ม ช่องทางขายใหม่ คือ ช่องทางขายออนไลน์ ควบคู่ไปกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการนำเทคโนโลยี เข้ามาสนับสนุนการบริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า พร้อมทั้งมีการทบทวนการกำหนด ราคากับการออกแบบและปัจจัยต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ใหม่ ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ และอนุมัติผลิตภัณฑ์ ผ่านคณะกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ความอ่อนไหวของความเสี่ยงด้านการรับประกันภัย

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

กลุ่มบริษัทและบริษัทคำนวณสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวด้วยวิธีสำรองเบี้ย ประกันภัยสุทธิชำระคงที่ (Net Level Premium Valuation: NPV) ซึ่งใช้ข้อสมมติคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง ตลอดอายุกรมธรรม์ (Lock-in Assumption) ส่งผลให้การคำนวณสำรองประกันภัยสำหรับสัญญา ประกันภัยระยะยาวไม่ได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ย หรืออัตราคิดลดที่เปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการทดสอบความพอเพียงของหนี้สินทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานนั้นจัดทำ โดยวิธีเปรียบเทียบสำรองตามวิธีเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่กับสำรองตามวิธีสำรองประกันภัยแบบ เบี้ยประกันภัยรวม (Gross Premium Valuation: GPV) ซึ่งใช้ข้อสมมติที่เป็นปัจจุบัน และเนื่องจาก ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ของกลุ่มบริษัทและบริษัทเป็นแบบรับรองของผลประโยชน์ ทำให้ปัจจัยที่มี ผลกระทบมากที่สุดในการคำนวณสำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวม ได้แก่ อัตราคิดลด ซึ่ง คำนวณมาจาก Risk-free rate + illiquidity premium ดังนั้น ในสถานะที่อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยง มีอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้สำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวมมีจำนวนที่ลดลงและต่ำกว่าสำรอง เบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่ต้องรับรู้ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในงบกำไรขาดทุน ในทางตรงกันข้าม ในสถานะที่อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยงมีอัตราที่ลดลงจะส่งผลให้สำรองประกันภัยแบบ เบี้ยประกันภัยรวมมีจำนวนที่เพิ่มขึ้น ในกรณีที่สำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวมเพิ่มสูงขึ้นเกินกว่า จำนวนตามสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิชำระคงที่ กลุ่มบริษัทและบริษัทจะต้องรับรู้ส่วนต่างเป็นค่าใช้จ่าย เพิ่มเติมในงบกำไรขาดทุนจากการทดสอบความเพียงพอของหนี้สิน ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่มีจำนวนของสำรองที่ตั้งเพิ่มเติมจากการทดสอบความเพียงพอของหนี้สิน เนื่องจากสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวที่กลุ่มบริษัทและบริษัทได้บันทึกใน งบการเงินนั้นเพียงพออยู่แล้ว และในกรณีที่ทดสอบการลดลงของอัตราดอกเบี้ยที่ร้อยละ 0.25 กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่มีภาระสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวที่ต้องตั้งเพิ่มเติมเช่นกัน

สำรองค่าสินไหมทดแทน

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกสำรองค่าสินไหมทดแทนสำหรับสัญญาประกันภัยระยะสั้น สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่กลุ่มบริษัทและบริษัทยังไม่ได้รับรายงาน (Incurred but not reported: IBNR) ด้วยข้อสมมติที่ใช้ในวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยข้อสมมติสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อการประมาณการ คือ อัตราเงินเฟ้อของค่ารักษาพยาบาลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจทำให้สำรองที่ประมาณการไว้ต่ำกว่าที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสัดส่วนของเงินสำรองค่าสินไหมทดแทนเมื่อเปรียบเทียบกับสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวนั้น มีอัตราส่วนต่ำกว่าร้อยละ 1 ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติของการคำนวณเงินสำรองค่าสินไหมทดแทนนี้ จึงไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีสาระสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรหรือขาดทุน กลุ่มบริษัทและบริษัทจึงไม่ได้ทำการทดสอบความอ่อนไหวของความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยเกี่ยวกับสำรองค่าสินไหมทดแทน

การกระจุกตัวของความเสี่ยงด้านการรับประกันภัย

ความเสี่ยงจากการกระจุกตัวคือความเสี่ยงที่กลุ่มบริษัทและบริษัทอาจได้รับผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญจากเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทและบริษัทบริหารความเสี่ยงด้านการกระจุกตัวโดยการจัดสัดส่วนการขายผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตให้กระจายในกลุ่มลูกค้าที่หลากหลายทั่วภูมิภาคในประเทศไทย โดยเหตุการณ์ที่อาจมีผลกระทบจากการกระจุกตัวของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มบริษัทและบริษัท ได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงของแนวโน้มอัตราการมรณะของประชากร ด้วยเทคโนโลยีทางการแพทย์ปัจจุบันซึ่งส่งผลให้ประชากรมีอายุเฉลี่ยที่ยืนยาวนานขึ้นอาจส่งผลกระทบการจ่ายผลประโยชน์ที่เพิ่มสูงขึ้นต่อผลิตภัณฑ์ประเภทบำนาญ
2. การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันทางด้านตลาดการเงิน เช่น การลดลงของอัตราดอกเบี้ยอย่างมีสาระสำคัญ อาจส่งผลกระทบทางลบต่อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีการรับรองผลประโยชน์ตามกรมธรรม์

ตารางแสดงการกระจุกตัวของหนี้สินสัญญาประกันภัย โดยแยกตามผลิตภัณฑ์ดังต่อไปนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม							
	หนี้สินตามสัญญาประกันภัยก่อนการประกันภัยต่อ							
	31 ธันวาคม 2561				31 ธันวาคม 2560			
ผลิตภัณฑ์ประกันชีวิต	ผลิตภัณฑ์ประเภทดั้งเดิม	ผลิตภัณฑ์ประเภทบำนาญ	การประกันกลุ่ม	ผลิตภัณฑ์ประกันชีวิต	ผลิตภัณฑ์ประเภทดั้งเดิม	ผลิตภัณฑ์ประเภทบำนาญ	การประกันกลุ่ม	
แบบไม่มีส่วนร่วม	แบบไม่มีส่วนร่วม	แบบไม่มีส่วนร่วม	แบบไม่มีส่วนร่วม	แบบไม่มีส่วนร่วม	แบบไม่มีส่วนร่วม	แบบไม่มีส่วนร่วม	แบบไม่มีส่วนร่วม	
ในเงินปันผล	ในเงินปันผล	ในเงินปันผล	ในเงินปันผล	ในเงินปันผล	ในเงินปันผล	ในเงินปันผล	ในเงินปันผล	
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว	270,387,265	3,520,929	-	273,908,194	253,755,474	2,839,579	-	256,595,053
สำรองค่าสินไหมทดแทน	-	-	265,652	265,652	-	-	367,962	367,962
รวม	270,387,265	3,520,929	265,652	274,173,846	253,755,474	2,839,579	367,962	256,963,015

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องคือความเสี่ยงที่กลุ่มบริษัทและบริษัทอาจได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการที่บริษัทและบริษัทย่อยไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดและ/หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอตามความต้องการและทันต่อเวลาที่กลุ่มบริษัทและบริษัทจะต้องนำไปชำระภาระผูกพันได้เมื่อครบกำหนด กลุ่มบริษัทและบริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและบริษัทเพื่อทำให้ผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสดลดลง

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2561			
	0 - 5 ปี	5 - 10 ปี	10 ปีขึ้นไป	รวม
สินทรัพย์				
สินทรัพย์จากการประกันต่อ	539,180	-	-	539,180
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ ⁽¹⁾	148,629,756	92,617,315	138,984,706	380,231,777
รวมสินทรัพย์	149,168,936	92,617,315	138,984,706	380,770,957
หนี้สิน				
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว ⁽²⁾	97,495,121	125,294,167	165,041,664	387,830,952
สำรองค่าสินไหมทดแทน	265,652	-	-	265,652
รวมหนี้สิน	97,760,773	125,294,167	165,041,664	388,096,604

⁽¹⁾ ยอดรวมเงินสดและคอกเบี้ย

⁽²⁾ จำนวนเงินก่อนคิดลด

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2560			
	0 - 5 ปี	5 - 10 ปี	10 ปีขึ้นไป	รวม
สินทรัพย์				
สินทรัพย์จากการประกันต่อ	404,713	-	-	404,713
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ ⁽¹⁾	122,321,790	105,530,260	140,644,040	368,496,090
รวมสินทรัพย์	122,726,503	105,530,260	140,644,040	368,900,803
หนี้สิน				
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว ⁽²⁾	72,787,715	147,730,220	143,156,710	363,674,645
สำรองค่าสินไหมทดแทน	367,962	-	-	367,962
รวมหนี้สิน	73,155,677	147,730,220	143,156,710	364,042,607

⁽¹⁾ ยอดรวมเงินสดและคอกเบี้ย

⁽²⁾ จำนวนเงินก่อนคิดลด

44. เครื่องมือทางการเงิน

44.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของกลุ่มบริษัทและบริษัทตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 “การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน” ประกอบด้วยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เบี้ยประกันภัยค้ำรับ สินทรัพย์/หนี้สินจากการประกันภัยต่อเงินให้กู้ยืมและเงินลงทุน กลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงเกี่ยวกับการกระจุกตัวของสินเชื่อซึ่งเกิดจากเงินให้กู้ยืมและเบี้ยประกันภัยค้ำรับอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากผู้กู้ยืมและผู้เอาประกันภัยของบริษัทกระจายอยู่ในอุตสาหกรรมที่แตกต่างกัน และภูมิภาคต่างๆ ในประเทศ และมูลค่าสูงสุดของความเสี่ยงคือมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ดังกล่าวตามที่แสดงไว้ในงบแสดงฐานะการเงิน

ความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากเงินให้กู้ยืมโดยมีกรรมธรรม์เป็นประกัน ไม่มีสาระสำคัญ เนื่องจากกลุ่มบริษัทและบริษัทให้ผู้เอาประกันภัยเป็นจำนวนเงินที่น้อยกว่ามูลค่าเงินสดตามกรรมธรรม์ที่มีกับกลุ่มบริษัทและบริษัท และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากเงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกันมีมูลค่าสูงสุดเท่ากับมูลค่าของเงินกู้ยืมหักด้วยมูลค่าที่กลุ่มบริษัทและบริษัทสามารถรับชำระคืนจากสินทรัพย์ที่นำมาจำนอง

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่กลุ่มบริษัทและบริษัทอาจได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนและราคาของหลักทรัพย์ซึ่งส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของกลุ่มบริษัทและบริษัท

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยหมายถึง ความเสี่ยงที่มูลค่าของเครื่องมือทางการเงินจะเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวข้องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินลงทุนในหลักทรัพย์และเงินให้กู้ยืม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สินทรัพย์ทางการเงินที่สำคัญสามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ยได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		
	31 ธันวาคม 2561		
	ไม่มีดอกเบี้ย	ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด	อัตราดอกเบี้ยคงที่
รายการเทียบเท่าเงินสด	858,148	1,752,515	7,214,929
เงินลงทุนในหลักทรัพย์			
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	-	-	140,658,605
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	2,600,000	92,348,928
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	-	7,971,385
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน	-	-	3,400,000
เงินให้กู้ยืม			
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	-	-	7,798,115
โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน	-	-	3,761,948
เงินให้กู้ยืมอื่น	-	-	1,478
รวม	858,148	4,352,515	263,155,388

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		
	31 ธันวาคม 2560		
	ไม่มีดอกเบี้ย	ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด	อัตราดอกเบี้ยคงที่
รายการเทียบเท่าเงินสด	985,007	722,127	2,268,658
เงินลงทุนในหลักทรัพย์			
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	-	-	146,119,017
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	2,600,000	79,730,209
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	-	8,808,914
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน	-	-	3,810,000
เงินให้กู้ยืม			
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	-	-	7,104,797
โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน	-	-	2,292,843
เงินให้กู้ยืมอื่น	-	-	6,964
รวม	985,007	3,322,127	250,141,402

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2561		
	ไม่มีดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามอัตราตลาด	อัตราดอกเบี้ย คงที่
รายการเทียบเท่าเงินสด	781,406	1,749,449	7,214,929
เงินลงทุนในหลักทรัพย์			
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	-	-	140,658,605
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	2,600,000	92,348,928
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	-	7,971,385
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน	-	-	3,400,000
เงินให้กู้ยืม			
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	-	-	7,798,115
โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน	-	-	3,761,948
เงินให้กู้ยืมอื่น	-	-	1,478
รวม	781,406	4,349,449	263,155,388

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2560		
	ไม่มีดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามอัตราตลาด	อัตราดอกเบี้ย คงที่
รายการเทียบเท่าเงินสด	890,593	717,841	2,268,658
เงินลงทุนในหลักทรัพย์			
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	-	-	146,119,017
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	2,600,000	79,730,209
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	-	8,808,914
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน	-	-	3,810,000
เงินให้กู้ยืม			
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	-	-	7,104,797
โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน	-	-	2,292,843
เงินให้กู้ยืมอื่น	-	-	6,964
รวม	890,593	3,317,841	250,141,402

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สินทรัพย์ทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่สามารถแยกตามวันที่ครบกำหนดหรือวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) ได้ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ				อัตราดอกเบี้ย ถัวเฉลี่ย (ร้อยละต่อปี)
	31 ธันวาคม 2561				
	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม	
รายการเทียบเท่าเงินสด	7,214,929	-	-	7,214,929	1.47
เงินลงทุนในหลักทรัพย์					
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	7,868,911	16,298,787	116,490,907	140,658,605	4.02
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	1,848,300	30,802,422	59,698,206	92,348,928	4.26
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	160,000	3,068,298	4,743,087	7,971,385	4.45
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน	3,400,000	-	-	3,400,000	2.82
เงินให้กู้ยืม					
เงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน	945,654	1,217,542	1,598,752	3,761,948	5.73
เงินให้กู้ยืมอื่น	1,425	-	53	1,478	6.00
รวม	21,439,219	51,387,049	182,531,005	255,357,273	

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ				อัตราดอกเบี้ย ถัวเฉลี่ย (ร้อยละต่อปี)
	31 ธันวาคม 2560				
	ภายใน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม	
รายการเทียบเท่าเงินสด	2,268,658	-	-	2,268,658	1.07
เงินลงทุนในหลักทรัพย์					
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	13,178,297	11,251,329	121,689,391	146,119,017	3.96
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	2,036,029	19,656,246	58,037,934	79,730,209	4.35
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	553,402	1,410,000	6,845,512	8,808,914	4.46
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน	2,410,000	1,400,000	-	3,810,000	2.67
เงินให้กู้ยืม					
เงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน	143,502	1,344,913	804,428	2,292,843	6.44
เงินให้กู้ยืมอื่น	6,910	-	54	6,964	6.00
รวม	20,596,798	35,062,488	187,377,319	243,036,605	

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

กลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญอันเนื่องมาจากการลงทุนในพันธบัตรและหน่วยลงทุนที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศ กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ตกลงทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทมียอดคงเหลือของสินทรัพย์ทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

สกุลเงิน	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	(ล้านบาท)		(ล้านบาท)		(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	739.1	801.0	686.0	706.5	32.31	33.94
เยน	475.3	350.0	1,340.9	1,240.9	0.29	0.30
ยูโร	47.7	30.4	39.1	23.8	38.15	38.28
กีบ	40,824.0	40,824.0	-	-	0.0038	0.0041
เหรียญสิงคโปร์	89.6	38.6	83.3	38.7	23.96	24.58

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าคงเหลือดังนี้

สกุลเงิน	จำนวนที่ซื้อคงเหลือ		อัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา		วันครบกำหนดตามสัญญา	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		2561		2561	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	(ล้านบาท)		(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)		(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	686.0	706.5	29.25 - 36.30	29.25 - 36.30	ม.ค. 2562 - ต.ค. 2569	ม.ค. 2561 - ต.ค. 2569
เยน	1,340.9	1,240.9	0.2909 - 0.3062	0.2914 - 0.3142	ม.ค. 2562 - ธ.ค. 2562	ม.ค. 2561 - ธ.ค. 2561
ยูโร	39.1	23.8	37.518 - 39.92	38.50 - 39.85	ม.ค. 2562 - ก.ย. 2571	ม.ค. 2561 - ก.ย. 2561
เหรียญสิงคโปร์	83.3	38.7	23.57 - 24.47	24.145 - 24.80	ม.ค. 2562 - มิ.ย. 2562	ม.ค. 2561 - ต.ค. 2561

44.2 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ตารางต่อไปนี้เป็นกรสรุปเปรียบเทียบมูลค่าตามบัญชี และมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่มีสาระสำคัญ

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	9,825,592	9,825,592	3,975,792	3,975,792
เงินลงทุนในหลักทรัพย์				
เงินลงทุนเพื่อค้า	33,497	33,497	87,957	87,957
เงินลงทุนเพื่อขาย	75,171,941	75,171,941	77,121,935	77,121,935
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์				
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	217,424,076	233,569,083	208,373,406	229,092,982
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	231,179	551,362	341,168	701,820
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	43,708	125,015	8,279	36,670
เงินให้กู้ยืม				
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	7,798,115	8,588,670	7,104,797	7,865,321
โดยมีอสังหาริมทรัพย์จำนองเป็นประกัน	3,761,948	3,767,208	2,292,843	2,295,883
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	17,752	23,127	18,817	22,660
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	630,372	143,304	738,011	132,206
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	13,922	713	27,602	937

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	9,745,784	9,745,784	3,877,092	3,877,092
เงินลงทุนในหลักทรัพย์				
เงินลงทุนเพื่อค้า	33,497	33,497	87,957	87,957
เงินลงทุนเพื่อขาย	75,171,941	75,171,941	77,121,935	77,121,935
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์				
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด	217,424,076	233,569,083	208,373,406	229,092,982
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	231,179	551,362	341,168	701,820
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	43,708	125,015	8,279	36,670
เงินให้กู้ยืม				
โดยมีกรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน	7,798,115	8,588,670	7,104,797	7,865,321
โดยมีอสังหาริมทรัพย์จำนองเป็นประกัน	3,761,948	3,767,208	2,292,843	2,295,883
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	17,752	23,127	18,817	22,660
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	630,372	143,304	738,011	132,206
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	13,922	713	27,602	937

บริษัทมีการประมาณการมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- 1) สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่จะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น ได้แก่ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด แสดงมูลค่ายุติธรรม โดยประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน
- 2) เงินลงทุนในตราสารหนี้ แสดงมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาด หรือคำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยหรือตลาดที่เกี่ยวข้องอื่น
- 3) เงินลงทุนในตราสารทุน แสดงมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาด
- 4) มูลค่ายุติธรรมของเงินให้กู้ยืมโดยมีกรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกันประมาณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรที่ปลอดดอกเบี้ย

- 5) มูลค่ายุติธรรมของเงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกันประมาณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยตลาดปัจจุบันของเงินให้สินเชื่อประเภทเดียวกัน ทั้งนี้มูลค่าที่ปรากฏในงบแสดงฐานะการเงินมีจำนวนใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรม
- 6) มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ประมาณโดยการใช้มูลค่ายุติธรรมที่ได้จากธนาคารคู่ค้า

45. การบริหารจัดการทุนของบริษัทประกันชีวิต

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนของกลุ่มบริษัทและบริษัท คือ การจัดให้มีโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และการดำรงเงินกองทุนให้ตามความเสี่ยงเป็นไปตามข้อกำหนดของ คปภ.

46. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2562 คณะกรรมการบริษัทมีมติพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัท ในอัตราหุ้นละ 0.40 บาท ทั้งนี้การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวบริษัทจะต้องได้รับการอนุมัติจากมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

47. การจัดประเภทรายการใหม่

47.1 รายการในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ได้มีการจัดประเภทใหม่ให้สอดคล้องกับการแสดงรายการในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
รายการ	จำนวนเงิน	รายการที่แสดงไว้เดิม	รายการที่แสดงใหม่
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน	50,796	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	สุทธิจากรายได้จากการลงทุนสุทธิ

งบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ได้มีการจัดประเภทใหม่ให้สอดคล้องกับการจัดประเภทรายการใหม่ข้างต้นแล้ว

47.2 การจัดประเภทรายการใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงการดำเนินงานที่ยกเลิก

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม			
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561			
	ก่อนการจัดประเภทใหม่	การจัดประเภทรายการใหม่ตามข้อ 47.1	การจัดประเภทรายการใหม่สำหรับการดำเนินงานที่ยกเลิก	หลังการจัดประเภทใหม่
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
เบี่ยงปรับกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิจากการประกันต่อ	42,914,960	-	191	42,914,769
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	11,602,975	50,796	41	11,552,138
รายได้อื่น	131,642	-	(3)	131,645
รวมรายได้	54,649,577	50,796	229	54,598,552
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัย				
ระยะยาวเพิ่มจากงวดก่อน	23,182,760	-	6	23,182,754
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	3,507,630	-	37	3,507,593
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	986,213	-	3,686	982,527
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1,737,238	50,796	14,083	1,672,359
รวมค่าใช้จ่าย	29,413,841	50,796	17,812	29,345,233
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	4,142,680	-	(17,583)	4,160,263
รายได้ภาษีเงินได้	(515,739)	-	-	(515,739)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	3,626,941	-	(17,583)	3,644,524

48. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการของบริษัทเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2562